

İSNAD ATIF SİSTEMİ

1. Sürüm

www.isnadsistemi.org

İSNAD ATIF SİSTEMİ

1. Sürüm

12 Mart 2018

www.isnadsistemi.org

İSNAD ATIF SİSTEMİ

Yayın Tarihi: 12 Mart 2018

Sürüm: 1

ISBN: 978-605-85447-3-4

E-Yayın Adresi: www.isnadsistemi.org

Geliştirici: Dr. Abdullah DEMİR | Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Öğretim Üyesi | Ulusal İlahiyat Atf Dizini Koordinatörü | *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* Editörü.

Destekleyen Kurumlar: Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğü, Cumhuriyet Üniversitesi Dini İlimler Merkezi DİMER.

Proje: Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Birimi CÜBAP, RGD-015 Ulusal İlahiyat Atf Dizini Projesi.

Tasarım ve Dizgi: Arş. Gör. Osman DURMAZ | Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi | Mütefekkir Dergisi Editör Yardımcısı.

Katkıda Bulunan Editörler: Prof. Dr. Âlim Yıldız, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü | Prof. Dr. Ömer Kara, *İlahiyat Tetkikleri Dergisi* | Prof. Dr. Bekir Tatlı, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Prof. Dr. Şaban Haklı, *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Prof. Dr. Şaban Ali Düzgün, *Kader Dergisi* | Prof. Dr. Ahmet İshak Demir, *e-makalat Dergisi* | Prof. Dr. Yusuf Doğan, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı | Prof. Dr. Cemal Ağırman, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* | Prof. Dr. Ünal Kılıç, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* | Doç. Dr. Sami Şahin, DİMER Müdürü | Doç. Dr. Muhammet Tarakçı, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi | Doç. Dr. Ayşe Zişan Furat, *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Doç. Dr. Murat Şimşek, *Tahkik İslami İlimler Araştırma ve Neşir Dergisi* | Doç. Dr. Mustafa Şentürk, *Rumeli İslâm Araştırmaları Dergisi* | Doç. Dr. Mehmet Kalaycı, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Doç. Dr. Özcan Güngör, *Journal of Analytic Divinity* | Doç. Dr. Ali Karataş, *Tefsir Araştırmaları Dergisi* | Doç. Dr. M. Tayyib Kılıç, *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Doç. Dr. Mustafa Koç, *Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Doç. Dr. Ali Yılmaz, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Emrah Kaya, *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Ulu, *Bilimname Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Fevzi Rençber, *The Journal of Academic Social Science Studies* | Dr. Öğretim Üyesi Melek Dikmen, *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Murat Akın, *Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi M. Fatih Yalçın, *Edebalı İslamiyat Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Kadir Gömbeyaz, *İlahiyat Studies* | Dr. Öğretim Üyesi Osman Bayder, *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Çiğdem Gülmez, *Kastamonu Üniversitesi*

İlahiyat Fakültesi Dergisi | Dr. Öğretim Üyesi Ali Dadan, *İSTEM Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi İsmail Şimşek, *Universal Journal of Theology* | Dr. Öğretim Üyesi Huzeyfe Çeker, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Şükrü Aydın, *Batman Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Hakemli Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Necmeddin Güney, *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Sezayi Bekdemir, *Ağrı İslami İlimler Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Abdullah Pakoğlu, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Hadi Sofuoğlu, *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Harun Bekiroğlu, *İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Harun Çağlayan, *ULUM Dini Tetkikler Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Adem Çiftci, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Ömer Sabuncu, *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Recep Özdemir, *İslami İlimler Araştırmaları Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Cemil Kutluturk, *Dinî Araştırmalar Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Sema Yılmaz, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Fatih Topaloğlu, *Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Rifat Türkel, *İslam Medeniyeti Araştırmaları Dergisi* | Dr. Öğretim Üyesi Abdulkadir Macit, *Kocaeli İlahiyat Dergisi* | Dr. Fatma Bayraktar Karahan, *Diyanet İlmî Dergi* | Dr. Ahmet Bayraktar, *ESKİYENİ Dergisi* | Öğr. Gör. Ali Güngör, *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. H. İbrahim Doğramacı, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. Fatma Kurttekin, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* | Arş. Gör. Esma Aygün Yakın, *Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. M. Sacit Kurt, *İlahiyat İlmî Dergi* | Arş. Gör. Hızır Hacıkeleşoğlu, *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. Halil İbrahim Delen, *Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. Nisa G. Demirbaş, *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. Halil Arslan, *Akademik-US Artvin Çoruh Üniversitesi İlahiyat Araştırmaları Dergisi* | Arş. Gör. Muhammed Aslan, *Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. İrfan Karadeniz, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. Abdussamet Özkan, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. Osman Durmaz, *Mütefekkir Dergisi* | Arş. Gör. Dr. İrfan Erdoğan, *Marife Dini Araştırmalar Dergisi* | Arş. Gör. Mehmet Şakar, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. İrfan Kara, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* | Arş. Gör. Maruf Çakır, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* | Arş. Gör. Alper Ay, *Ulusal İlahiyat Atf Dizini* | Arş. Gör. Esma Korucu, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* | Arş. Gör. Rabia Yıldırım, *Ulusal İlahiyat Atf Dizini* | Arş. Gör. Ayşe Mine Akar, *Ulusal İlahiyat Atf Dizini* | Arş. Gör. Sena Kaplan, *Ulusal İlahiyat Atf Dizini* | Arş. Gör. İlyas Uçar, *Ulusal İlahiyat Atf Dizini* | Arş. Gör. M. Bilal Gültekin, *Ulusal İlahiyat Atf Dizini* | Arş. Gör. Sema Tombul, *Ulusal İlahiyat Atf Dizini* | Arş. Gör. Zeynep Yücedoğru, *Ulusal İlahiyat Atf Dizini*.

İÇİNDEKİLER

İSNAD ATIF SİSTEMİ.....	7
1. AKADEMİK YAZIMDA UYULMASI GEREKLİ ETİK, AKADEMİK VE ŞEKİLSSEL İLKELER.....	13
1.1. Yayın Etiği Beyanı	13
1.2. Başlıklandırma Formatı	14
1.3. Yazar Adının, Kurumunun ve E-Posta Adresinin Yazımı	15
1.4. Öz Yazımı	15
1.5. Anahtar Kelimelerin Seçimi	16
1.6. Müellif İsimlerinin Yazımı.....	16
1.7. Türkçe, Arapça ve Farsça Kaynak Adlarının Yazımı	17
1.7.1. Türkçe Kaynak İsimlerinin Yazımı	18
1.7.2. Arapça Kaynak İsimlerinin Yazımı	18
1.7.3. Farsça Kaynak İsimlerinin Yazımı	18
1.8. Din ve Mezhep Adlarının Yazımı	18
1.9. Âyetlerin Kaynak Gösterimi	18
1.10. Hadis Kaynaklarının Belirtilmesi	19
1.11. Kavramların Yazımı	20
1.12. Şiir Dizelerinin Yazımı	20
1.13. Rakamların Yazımı	20
1.14. Tarihlerin ve Yüzyılların Yazımı	21
1.15. Kısaltmalar Tablosu	21
1.16. Transkripsiyon Alfabesi	22
1.17. Kaynak Kullanımı.....	22
1.18. Atıf Yapma ve Alıntılama	22
1.19. Dipnotların Yazımı	23
1.20. Kaynakça Oluşturulması	23
2. İSNAD DİPNOTLU ATIF SİSTEMİ	25
2.1. Kitapların Kaynak Gösterimi	25
2.1.1. Tek Yazarlı Kitap.....	25
2.1.2. İki Yazarlı Kitap	26
2.1.3. Üç ve Daha Çok Yazarlı Kitap.....	27
2.1.4. Tercüme Eser	28
2.1.5. Kitap Bölümü ve Diğer Kısımlar (Önsöz-Mukaddime-Takdim-Sunuş-Ekler)	28
2.1.6. Basılı Bildiri ve Tebliğ Metinleri.....	29

2.1.7. Osmanlıca ve Arapça Eserler (Neşir-Tahkik)	30
2.1.8. Sözlüklerin Kaynak Gösterimi.....	31
2.2. Yazma Eserlerin Kaynak Gösterimi	32
2.3. Makalelerin Kaynak Gösterimi	32
2.4. Ansiklopedi Maddelerinin Kaynak Gösterimi.....	34
2.5. Arşiv Belgelerinin Kaynak Gösterimi	34
2.6. Tezlerin Kaynak Gösterimi.....	35
2.7. Web Sayfalarının Kaynak Gösterimi.....	36
3. İSNAD METİN İÇİ ATIF SİSTEMİ	39
EK: EDİTÖRLER ÇALIŞTAYI KARARLARI.....	42

1. Sürüm

Yayın Tarihi: 12 Mart 2018

İlahiyat alanında hazırlanan yoğun emek ürünü makaleler, muhtevaları itibariyle kıymetli bilgiler içerseler de müellif isimleri ve kaynak adlarının yazımı, Arapça kavramların imlâsı ile dipnotların yazımı ve kaynakça oluşturulması gibi dilsel ve şekilsel özellikleri açısından eleştiriye açık bir noktadadırlar. Zira ilahiyat temel alanına ait asli kaynakların yazımı hususunda bile farklılıklar görülebilmektedir. “Kur’ân-ı Kerîm”, “Kur’an-ı Kerîm”, “Kur’an-ı Kerim”, “Kuranı Kerim” ve “Qur’an” şeklindeki farklı yazımlar ile “Bakara, 2/14”, “el-Bakara 2/14”, “2 el-Bakara, 14” ve “2/14” tarzındaki âyet atıfları en dikkat çekici örneklerdir. Ayrıca aynı ismin “Mâtürîdî”, “Matüridi” ve “Matüridî” ve “Maturidi” şeklinde farklı yazımları ile de karşılaşmak mümkündür.

İlahiyat alanında hazırlanan makalelerde görülen bir diğer şekilsel eksiklik ise kullanılan farklı atıf ve referans sistemlerinin çoğu zaman uluslararası alanda kabul gören kaynak gösterme stilleri ile uyumlu olmamasıdır. APA, Chicago/Turabian, Vancouver gibi uluslararası referans stillerinde eser künye bilgileri kaynakçada nokta kullanılarak ayrılmaktadır.

Chicago kaynakça örneği:

Demir, Abdullah. “Mâtürîdî Âlimi Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr’ın Kelâm Müdâfaası.” *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 20, no. 1 (Haziran 2016): 445-502.

APA kaynakça örneği:

Demir, A. (2016). Mâtürîdî Âlimi Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr’ın Kelâm Müdâfaası. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, 20 (1), 445-502. DOI: 10.18505/cuifd.12582.

MLA kaynakça örneği:

Demir, A. “Mâtürîdî Âlimi Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr’ın Kelâm Müdâfaası”. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 20 (2016): 445-502 <<http://dergipark.gov.tr/cuid/issue/22278/238982>>

Turabian kaynakça örneği:

Demir, Abdullah. “Mâtürîdî Âlimi Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr’ın Kelâm Müdâfaası.” *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 20, no. 1 (Haziran 2016): 445-502.

Vancouver kaynakça örneği:

Demir, A. Mâtürîdî Âlimi Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr'ın Kelâm Müdâfaası. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*. 2016 Haziran;21(1): 445-502.¹

İSNAD kaynakça örneği:

Demir, Abdullah. "Mâtürîdî Âlimi Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr'ın Kelâm Müdâfaası". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 20/1 (Haziran 2016): 445-502.

Kaynakça oluşturulurken künye bilgileri, nokta esaslı bölen bir sistem kullanılarak hazırlanmadığında, veritabanları ve indekslerin yazılımları, eser künye bilgilerini anlamlı veriler olarak tarayamayacağı için gerçekte onlarca atıf alan bir makale, hiç atıf almamış gibi görünecektir. İlahiyat alanında yayın hayatına devam eden akademik dergilerin çoğunda uluslararası geçerliliği olan bir referans stili kullanılmadığı düşünüldüğünde, binlerce atfın doğru olarak tespit edilemediği söylenebilir.

Uluslararası Bir Karşılığı Olmayan Kaynakça Örnekleri:

Özdeş, Talip, *Maturidi'nin Tefsir Anlayışı*, İstanbul: İnsan Yayınları, 2003.

Özdeş, Talip, *Maturidi'nin Tefsir Anlayışı*. İstanbul, İnsan Yayınları, 2003.

Özdeş, Talip, *Maturidi'nin Tefsir Anlayışı*. İnsan Yayınları, İstanbul, 2003.

Özdeş, Talip, *Maturidi'nin Tefsir Anlayışı*, (İnsan Yay., İstanbul 2003).

ÖZDEŞ, Talip. *Maturidi'nin Tefsir Anlayışı*. (İnsan Yayınları, İstanbul 2003).

Özdeş Talip, *Maturidi'nin Tefsir Anlayışı*, (İstanbul: İnsan Yayınları, 2003).

Yazarların çalışmalarına yapılan atıfların ve dergilerin etki değerlerinin (impact factor) doğru olarak belirlenebilmesi, ilahiyat alanında ortak bir atıf sisteminin kullanılmasına bağlıdır. Dergilerin uluslararası indeksler tarafından kabul edilebilmesi açısından da bu husus önemlidir. Zira bir derginin etki değeri, son iki yılda aldığı atıf oranının aynı yıllarda yayımladığı hakemli makale sayısına bölünmesi ile tespit edilir. Ülkemiz açısından düşünüldüğünde ilahiyat alan dergilerinin çoğunda standart bir stilin kullanılmaması nedeniyle, bir dergi iki yıl içinde gerçekte yüzlerce atıf almış olsa da bu oran doğru olarak tespit edilememekte ve sonuçta en tanınmış dergilerin etki

¹ Referans stilleri hakkında bk. <http://guides.lib.monash.edu/citing-referencing>

değeri bile oldukça düşük çıkmaktadır. Bu sorun, bir-iki derginin Chicago veya APA gibi uluslararası kabul görmüş atıf stillerini aynen uygulaması ile çözülebilecek bir mesele değildir. Dolayısıyla ilahiyat alan dergilerinin, uluslararası kabul görmüş stillerle uyumlu ortak bir atıf sistemini kullanmaları önem taşımaktadır.

İlahiyat alanında yayın yapan dergilerin ortak bir yazım kılavuzu kullanmalarını sağlamak amacıyla yapılan çalışmalar, *Cumhuriyet Üniversitesi Dini İlimler Merkezi DİMER*'in² 02/06/2017 tarihinde kurulması ile birlikte başlatılmıştır. DİMER'in temel görevleri arasında "İlahiyat alan dergilerinin ulusal ve uluslararası akademik yayıncılık standartlarına ulaşmalarına dönük çalışmalar yapmak", "İlahiyat alanında üretilen bilimsel yayınlarda ortak dil kullanımını yaygınlaştırmak" ve "Ulusal ilahiyat alan indeksini kurmak, bilimsel süreli yayınlarda yer alan ilahiyat alanı kapsamında yer alan makaleleri indekslemek ve kullanıcılara sunmak" yer almaktadır.³ Bu hedeflere ulaşılabilmesi amacıyla **Ulusal İlahiyat Atıf Dizini** projesi hazırlanmış ve proje Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimince 24/10/2017 tarihinde desteklenmeye başlanmıştır.⁴

Proje kapsamında 20/01/2018 tarihinde Cumhuriyet Üniversitesi'nde dört oturum halinde "İlahiyat Alan Dergileri Editörler Çalıştayı" düzenlenmiştir. Çalıştayda, ilahiyat alan dergileri özelinde akademik süreli yayıncılığın mevcut durumu, sorun ve ihtiyaçları ile çözüme yönelik öneriler üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu kapsamda ilk oturumda "Hukuki ve Teknik Konular", ikinci oturumda "Akademik ve Etik Konular", üçüncü oturumda "Ulusal ve Uluslararası İndekslerle İlişkiler" konuları ele alınmış ve son oturumda "Çalıştay Sonuç Raporu" müzakere edilmiştir. Belirtilen konularda ayrıntılı değerlendirmeler yapılabilmesine imkân sağlamak amacıyla çalıştaya katılım, editörlerle sınırlı tutulmuştur. Çalıştaya, ülkemizde yayın hayatına devam eden ilahiyat alan dergilerinden 55 editör/editör yardımcısı katılmıştır. Yapılan değerlendirmeler sonunda, tam mutabakatla 35 karar⁵ alınmış ve dergi editörlüklerince bu kararlar uygulanmaya başlanmıştır.

- Çalıştayda alınan kararlar içinde, yazarların makale yazarken uymaları gerekli aşağıda sıralanan ilkeler de yer almaktadır:

² <http://dimer.cumhuriyet.edu.tr/>

³ <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/06/20170602-10.htm>

⁴ http://dimer.cumhuriyet.edu.tr/?page_id=287

⁵ Alınan kararlar için bk. Ek: Editörler Çalıştayı Kararları.

- Arapça müellif ismi, eser adı, din ve mezhep isimleri ile kavramların yazımında *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*'nin⁶ kullanımına uyulması,
- İngilizce makaleler ile Türkçe makalelerin abstract, extended summary, keywords gibi kısımlarında *Encyclopaedia of Islam*'ın (Third Edition)⁷ kullanımına uyulması,
- Tahkik çalışmalarında *İSAM Tahkikli Neşir Esasları*'nın benimsenmesi,⁸
- Hakem değerlendirmesinden geçen makaleler için en az 750 kelimelik ayrıntılı İngilizce özet (Extended Summary) istenmesinin tavsiye edilmesi,
- Nitelikli özet yazımının önemsenmesi, bir özeti çalışmanın temel konusu, metodu, gayesi ve vardığı sonuç(lar) gibi iskeletini oluşturan unsurları barındırması,
- Tam metin olarak yayınlanmış tebliğ metinlerinin, araştırma makalesi olarak tekrar yayına kabul edilmemesi.

İlahiyat alanında üretilen bilimsel yayınlarda ortak bir dil kullanımı ile ortak bir dipnot ve kaynakça sistemine uyulması, bu alanda üretilen bilimsel birikimin bibliyometrik olarak takip edilmesi ve Ulusal İlahiyat Atıf Dizini tarafından indekslenmesinde kolaylık sağlayacaktır. Ayrıca dergilerin farklı yazım ve referans sistemleri kullanmaları sebebiyle yazarların karşı karşıya kaldığı zorluklar da giderilmiş olacaktır. Yazar çalışmasını, ilahiyat alan dergilerinin hepsinin ortak olarak kullandığı bir yazım kılavuzuna göre hazırladıktan sonra dilediği dergiye gönderebilecektir.

Yürütülen çalışmalar sonucunda, genel kabul gören MLA, Chicago/Turabian ve Vancouver gibi uluslararası atıf stillerinin benimsediği “Dipnotta eser künye bilgilerini virgül, kaynakçada nokta ile ayırarak belirtme” uygulamasını esas alan yeni bir atıf sistemi geliştirilmiştir. Dr. Abdullah Demir⁹ tarafından geliştirilen atıf sistemi ve buna dair hazırlanan yazım kılavuzu, ilahiyat alan dergilerinin kıymetli editörlerinin¹⁰ değerlendirme ve katkıları akabinde son halini almıştır. Yapılan anket sonunda, ilahiyat alan dergilerinde görev üstlenen

⁶ <https://islamansiklopedisi.org.tr>

⁷ <http://referenceworks.brillonline.com/browse/encyclopaedia-of-islam-3>

⁸ http://www.isam.org.tr/documents/_dosyalar/_pdfler/ISAM_Tahkikli_Nesir_Esaslari.pdf

⁹ <http://ybu.edu.tr/abdemir>.

¹⁰ Katkıda bulunan editörler jenerik sayfasında listelenmiştir.

editörlerin çoğunluğunun (%70,4) kararı ile, yeni oluşturulan bu sisteme “İSNAD” adı verilmiştir.

İSNAD, sözlükte “temellendirmek, dayamak; sözü söyleyenine kadar ulaştırmak, bir sözün, bir rivayetin geliş yolunu haber vermek, ilk kaynağa kadar götürmek” anlamına gelmektedir.¹¹ Kültürümüzde “sözü söyleyene kadar ulaştırmak” anlamında yerleşik bir karşılığı olan bu sözcüğün Türkiye merkezli olarak geliştirilen bir atıf ve referans stiline isim olarak seçilmiş olması ve yazarların istifade ettikleri ve alıntı yaptıkları eserleri İSNAD Atıf Sistemi’ni kullanarak belirtecek olmaları oldukça önemli bir gelişmedir.

İSNAD Atıf Sistemi, eser künye bilgilerinin dipnotta virgül, kaynakçada nokta esaslı ayrıldığı uluslararası benzerlerine uyumu gözetilerek geliştirilmiştir. İmlâ esasları hususunda ise *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*’nin ilk cildinde yer alan yazım kurallarından istifade edilmiştir.¹² Bu kılavuzda, ilahiyat alanında akademik bir yayın hazırlanırken dikkat edilmesi gerekli şekilsel özellikler örnekler ile desteklenerek açıklanmıştır.

İSNAD Atıf Sistemi’nin yazım kılavuzu ile EndNote, Zotero, Mendeley ve Microsoft Word yazılım bibliyografya şablonları hazırlanarak www.isnadsistemi.org web sayfasından 12/03/2018 tarihi itibarıyla kullanıma sunulmuştur. Yazılım sitil şablonları Doç. Dr. Muhammet Tarakçı¹³, Dr. Abdullah Demir ve Arş. Gör. Osman Durmaz¹⁴ tarafından hazırlanmıştır.

Birinci sürümü 12/03/2018 tarihinde yayınlanan İSNAD Atıf Sistemi, ilahiyat alan dergileri editörlerinin mutabakatı ile ihtiyaç duyuldukça geliştirilecek ve güncellenecektir. Bu sistemin ilerleyen süreçte ilahiyat alanında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri ile kitap türü yayınlarda da kullanılması için gerekli girişimlerde bulunulacaktır. 2018 yılı sonunda hizmete sunulacak olan Ulusal İlahiyat Atıf Dizini, dizine dahil olmak isteyen dergilerin İSNAD Atıf Sistemi’ni kullanmasını şart koşarak İSNAD sisteminin yaygınlaşmasını teşvik edecektir. İSNAD sistemi, ilahiyat alan dergilerinin ihtiyaçları

¹¹ Raşit Küçük, “İsnad”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2001), 23: 154.

¹² “İmlâ Esasları”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1988), <http://www.islamansiklopedisi.info>

¹³ <http://muhammettarakci.blogspot.com.tr>

¹⁴ <http://akademik.yok.gov.tr/AkademikArama/AkademisyenGorevOgrenimBilgileri?islem=direct&authorId=1BD25A72D2118CA2>

doğrultusunda geliştirilmiş olmakla birlikte, ülkemizde ve diğer Türk Cumhuriyetlerinde özellikle Sosyal Bilimler alanında kullanılabilecek niteliktedir. Bu konuda kamu kurumları ve üniversiteler nezdinde girişimlerde bulunulacağı gibi İSNAD Atıf Sistemi'nin web sayfası Arapça, İngilizce, Rusça ve Türkiye Cumhuriyetlerinde kullanılan lehçelerde de yayın yapacak şekilde geliştirilecektir.

1. AKADEMİK YAZIMDA UYULMASI GEREKLİ ETİK, AKADEMİK VE ŞEKİSEL İLKELER

Akademik makale yazımında uyulması gerekli etik, akademik ve şekilsel ilkeler aşağıda ayrı başlıklar halinde belirtilmiştir.

1.1. Yayın Etiği Beyanı

Yayına hazırlanan çalışma; kitap bölümü, yayınlanmamış tebliğ metni ile yüksek lisans veya doktora tezinden üretilmiş ise mutlaka çalışmanın ilk sayfasında Türkçe ve İngilizce olarak bu husus belirtilmelidir.

Bu çalışma ... tarihinde sunduğumuz/tamamladığımız ... başlıklı yüksek lisans tezi/doktora tezi esas alınarak hazırlanmıştır. /This article is extracted from my master thesis/doctorate dissertation entitled "...", (Master Thesis/PhD Dissertation, University, Sivas/Turkey, 2016).

Bu makale, ... Sempozyumu'nda sözlü olarak sunulan ve basılmayan "...." adlı tebliğin içeriği geliştirilerek ve kısmen değiştirilerek üretilmiş halidir. /This paper is the final version of an earlier announcement called "...", not previously printed, but orally presented at a symposium called "...", the content of which has now been developed and partially changed.

Tebliğden üretilen makalelerin değerlendirmeye alınabilmesi için yazarın makalesini, "Çalışmam, daha önce yayınlanmamıştır ve yayınlanmayacaktır." şeklinde ıslak imzalı taahhütname ile birlikte göndermesi gereklidir. Zira Dublication/Tekrar Yayın/Bilimsel Yanıltma/Çoklu Yayın, suçtur. TÜBİTAK Yayın Etik Kurulu'na göre duplikasyon, aynı araştırma sonuçlarını birden fazla dergiye yayım için göndermek veya yayınlamaktır. Bir makale önceden değerlendirilmiş ve yayınlanmışsa bunun dışındaki yayınlar duplikasyon sayılmaktadır.¹⁵

Ayrıca makalenin giriş kısmında literatür değerlendirmesine de yer verilmelidir. Makalede ele alınan konu hakkında daha önce hazırlanan doktora ve yüksek lisans tezlerine bu kapsamda değinilmelidir. Özellikle o konuda hazırlanan doktora tezleri yok

¹⁵ TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği.

http://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/247_sayili_bk_islenmis_hali.pdf.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi.

<http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/->

[/journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYRx/10279/18187](http://journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYRx/10279/18187)

sayılmamalıdır. Ayrıca istifade edilen tüm eserler kaynakça kısmında belirtilmelidir.

1.2. Başlıklandırma Formatı

Makalenin başında Türkçe ve İngilizce başlık bulunmalıdır. Başlık, makale içeriğini tam olarak yansıtabilecek şekilde açık ve netlikte olmalı, çok veciz ve kapalı olmamalıdır. Araştırmamanın kapsamı hangi açılardan sınırlandırılmış ise bu sınırlamalar mümkün olduğunca başlığa yansıtılmalıdır. Ayrıca başlık ve Title, anlam açısından tam uyumlu olmalıdır.

Başlıklar mümkün olduğunca kısa ancak konuyu yansıtacak şekilde belirlenmeli, yazımda çift tırnak (“-”) veya eğik çizgi (slash) işareti (/) kullanılmamalıdır. İki nokta (:) ise gerekli görülmesi halinde kullanılabilir.

Başlıklar ondalık sistem düzeninde, “1. 2. 3.; 1.1., 1.2.; 1.2.1.” şeklinde rakam ve sonrasında nokta kullanılarak otomatik olarak oluşturulmalıdır. Başlık numarası ile başlığın ilk harfi arasında bir boşluk bırakılmalıdır. Boşluklar kullanılan kelime işlemci programı (Word, Open Office Writer gibi programlar) tarafından otomatik olarak oluşturulmalı, boşluk tuşu kullanılarak eklenmemelidir.

✗ Hatalı kullanım: 1.1.Kelam

✓ Doğru kullanım: 1.1. Kelam

Ondalık sistemde başlıklandırma örneği:

1. _____
 1.1. _____
 1.1.1. _____
 1.1.1.1. _____

Birinci derece başlıklarda yer alan tüm harfler aşağıda örnekleri sunulduğu gibi büyük harfle ve **koyu** yazılmalıdır:

GİRİŞ

1. KELÂMIN ÖNEMİ

2. KELÂMIN MEŞRÛİYETİ

SONUÇ

KAYNAKÇA

İkinci, üçüncü ve dördüncü derece başlıklarda yer alan kelimelerin sadece ilk harfleri büyük harfle başlatılmalı ve **kalin** yazılmalıdır. *İtalik* yazım kullanılmamalıdır (1.3. **Saffâr’ın Kelâm**

Yöntemi gibi). Makalede gerekmedikçe beşinci derece ve sonraki alt başlıklar açılmamalıdır.

1.3. Yazar Adının, Kurumunun ve E-Posta Adresinin Yazımı

Yazarın adı ve soyadı küçük harfle koyu ve eğik olmadan yazılmalıdır. Yazarın görev yaptığı üniversite, fakülte ve anabilim dalı adı ile birlikte bulunduğu şehir ve ülke adı da belirtilmeli, aktif olarak kullandığı e-posta adresi de yazılmalıdır. Ayrıca makaleye yapılacak atıfların, ulusal ve uluslararası indekslerce tam olarak tespit edilebilmesini sağlamak amacıyla yazarın Uluslararası Eşsiz Araştırmacı Numarası da (ORCID) kişi bilgilerine eklenmelidir. ORCID numarası, ORCID web sayfası ile YÖKSİS sayfasından alınabilmektedir.

Şekil 1: YÖKSİS üzerinde ORCID numarası alma ekranı.

Örnek:

Salih Demir

Prof. Dr., Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Kelâm Anabilim Dalı
Professor, University, Faculty of Theology, Department of Kalam
Sivas, Turkey
salihdemir@.....edu.tr
orcid.org/0000-0001-7825-6573

1.4. Öz Yazımı

Makalenin başında, konuyu kısa ve öz biçimde ifade eden ve en az 150, en fazla 250 kelimedenden oluşan Türkçe ve İngilizce özet bulunmalıdır. Öz (Abstract) kısmında; araştırmanın konusu, kapsamı, önemi ve amaçları belirtilmelidir; yararlanılan kaynaklara, şekil ve

çizelge numaralarına ise değinilmemelidir. Abstract ve Extended Summary kaleme alınırken metinde yer alan özel isimler (din, mezhep, şahıs, sûre vb.), kitap adları ve kavramların yazımında Encyclopaedia of Islam'ın 3. baskısının kullanımına uyulmalıdır.

1.5. Anahtar Kelimelerin Seçimi

Öz ve Abstract kısımlarını takiben en az 5, en çok 8 sözcükten oluşan “Anahtar Kelimeler/Keywords” yer almalıdır. Anahtar kelimeler yayının elektronik ortamda taranmasına ve dizinlenmesine yardımcı olur ve yayının araştırmacılar tarafından bulunmasında büyük öneme sahiptir. Bu sebeple ilgili makaleyi doğru olarak yansıtan kavramlar seçilmeli ve genelden özele doğru sıralanmalıdır. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* ile *Index Islamicus*'tan bu konuda faydalanılabilir. İlk kavram mutlaka bilim dalı adı olmalıdır (Tefsir, Hadis, Kelam, Din Sosyolojisi, Din Psikolojisi vb.). İkinci kavram araştırmayı yansıtan konu, mezhep, şahıs veya eser adı olarak belirlenmelidir (Kader, Mutezile, Mâtürîdî, Kitabü't-Tevhîd vb.). Daha sonra makale içeriğini tam olarak yansıtan kavramlar eklenmelidir (İnsan Fiilleri, Kesb, İstitaat). Örnek: Kelâm, Kader, Mâtürîdîlik, Mâtürîdî, Kesb, İstitaat. Çalışma; şahıs veya eser odaklı ise ilgili eser ve müellif adı anahtar kelime olarak mutlaka yazılmalıdır. Tek başına kullanıldığında sözcük anlamı dışında kavramsal mânaya sahip olmayan sözcükler, kavram olarak tercih edilmemelidir.

Anahtar kelime seçiminde yararlanılabilecek web sayfaları:

- **DİA Madde Listesi:**
<http://www.islamansiklopedisi.info/dia/madde.pdf>
- **Index Islamicus /Thesaurus:**
<http://bibliographies.brillonline.com/browse/index-islamicus#browse-tab-1>
- **Encyclopaedia of Islam:**
<http://referenceworks.brillonline.com/browse/encyclopaedia-of-islam-3>
- **CERL (Consortium of European Research Libraries):**
<https://thesaurus.cerl.org/cgi-bin/search.pl>

1.6. Müellif İsimlerinin Yazımı

Şahıs isimleri metinde ilk geçtiği yerde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*'nin şahıs maddesinde yer alan madde adı veya imlâ kuralları esas alınarak yazılır: Fahreddîn er-Râzî, İmâmü'l-Haremeyn el-Cüveynî.

Metinde adı geçen şahısların vefat tarihleri “(ö. Hicrî/Milâdî)” olarak ilk geçtiği yerde belirtilir: Ebû İshâk es-Saffâr (ö. 534/1139).

Özel isimlerin sonuna gelen hal ekleri, hemen isimden sonra yazılır, vefat tarihleri hal eklerinden sonra yazılır.

✘ Hatalı kullanım: “Saffâr (ö. 534/1139)’ın kelâm müdâfaası ...”.

✔ Doğru kullanım: “Saffâr’ın (ö. 534/1139) kelâm müdâfaası ...”.

Şahıs isimlerinde (kavram ve mezhep isimlerinde) geçen harekesiz ayn harflerinin hemze (') değil ayn (') olarak gösterilmesi gerekmektedir: Şu‘be.

Metinde veya dipnotlarda müellif ismi tek kelime ile yazılıyor ise harf-i tarif kullanılmamalıdır.

✘ Hatalı kullanım: er-Râzî, es-Saffâr, el-Gazzâlî.

✔ Doğru kullanım: Râzî, Saffâr, Gazzâlî.

“Gayın” ve “Kâf” harfinden sonra uzatma içeren şahıs ve eser isimlerindeki med, “â, î, û” olarak değil, “ā, ī, ū” şeklinde düz çizgi ile gösterilmelidir.

✘ Hatalı kullanım: Abdülkâdir, *Gâyetü'l-merâm*

✔ Doğru kullanım: Abdülkâdir, *Gâyetü'l-merâm*

Arapça “gayın” harfi ile başlayan isimler “yumşak Ğ” ile değil, “G” harfi ile yazılır.

✘ Hatalı kullanım: *Ğâyetü'n-nihâye*

✔ Doğru kullanım: *Gâyetü'n-nihâye*

1.7. Türkçe, Arapça ve Farsça Kaynak Adlarının Yazımı

Eser adları *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*’nin kullanımı veya imlâ kuralları esas alınarak yazılır.

Kur’ân-ı Kerîm, Tevrat ve İncil italik yazılmaz.

Kitap, dergi, ansiklopedi ve gazete gibi bütün matbu yayınların isimleri *italik* yazılmalıdır.

Arapça eser adlarının yazımında UNICODE transkripsiyon alfabesi kullanılması **tavsiye** edilir. Buna karşın Türk İslâm Edebiyatı alanında hazırlanan çalışmalarda ve Osmanlıca risalelerin neşrinde mutlaka transkripsiyon alfabesi kullanılmalıdır.

Transkripsiyon karakterlerini içeren yazı tipleri (fontlar) İSNAD web sayfasından indirilebilir: <http://www.isnadsistemi.org/fontlar>

(Unicode fontlarda “altı çizgili ş” bulunmamaktadır. Alt çizgi kullanılarak “peltek se” yazılabilir)

İngilizce abstract ve extended summary kısmında 1.16. Transkripsiyon Alfabesi başlığı altında yer alan tabloya uygun olarak Transliteration alfabesi kullanılmalıdır.

1.7.1. Türkçe Kaynak İsimlerinin Yazımı

Türkçe’de kitap, dergi ve makale adlarındaki kelimelerin ilk harfleri büyük harfle yazılır:

Zâhid es-Saffâr’ın Hayatı ve Kelâm Yöntemi

Ehl-i Sünnet ile Mu’tezile’ye Göre Mukallidin İmanı

1.7.2. Arapça Kaynak İsimlerinin Yazımı

Arapça kitap ve dergi isimlerinin yazımında, genel kural olarak sadece ilk kelimenin ilk harfi büyük harfle yazılır. Ancak kitap adı içinde özel isim (şahıs, ülke, şehir veya başka bir kitap adı vb.) varsa o da büyük harfle yazılmalıdır:

Telhîşü’l-edille li-ķavâ’idi’t-tevhîd

Şerhu’l-Makâşid

el-ķand fî zikri ‘ulemâ’i Semerķand

Kitâb kelimesi ile başlayan Arapça eserlerde ikinci kelimenin ilk harfi de büyük yazılmalıdır: Kitâbü’t-Tevhîd.

1.7.3. Farsça Kaynak İsimlerinin Yazımı

Farsça kurala göre yazılan kitap, dergi ve makale adlarında her öge büyük harfle başlar:

Gûlzâr-ı Savâb, Burhân-ı Kâtî’

1.8. Din ve Mezhep Adlarının Yazımı

Din ve mezhep isimleri *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*’nde yer alan ilgili madde ismi esas alınarak yazılmalıdır. Mezhep isimlerinin içinde geçen harekesiz ayn harflerinin hemze (‘) değil ayn (‘) olarak gösterilmesine özen gösterilmelidir.

✘ Hatalı kullanım: Mu’tezile, Eş’arîler.

✔ Doğru kullanım: Mu’tezile. Eş’arîler.

1.9. Âyetlerin Kaynak Gösterimi

Âyet atıflarında âyet metni veya Türkçe’si çift tırnak içinde verilir, sûre ve âyet numarası dipnotta değil, parantez içinde yazılır. Sûre

adlarındaki “el-” takılarına ve uzatmalara (â) riayet edilir. Ayrıca âyet meâli italik değil, düz şekilde yazılır.

“İnananlar o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman kalpleri titrer.” (el-Enfâl 8/2).

1.10. Hadis Kaynaklarının Belirtilmesi

Hadis kitaplarından kaynak gösterilirken Buhârî, Ebû Dâvûd, İbn Mâce, Tirmizî, Nesâî ve Dârimî isimlerinden sonra virgül, sonrasında Kitâb (Bölüm) adı ve Bâb numarası belirtilir.

Müellif	“Kitâb / Bölüm Adı”	Bâb No.
Buhârî	“İlim”	12
Ebû Dâvûd	“Edeb”	3
İbn Mâce	“Ahkâm”	2
Tirmizî	“Menâkıb”	28
Nesâî	“Eşribe”	6
Dârimî	“Diyât”	24

Buhârî, “İlim”, 12 (Buhârî’nin, *Sahîh* adlı eserinin İlim bölümünün 12. bâbı).

Ebû Dâvûd, “Edeb”, 3 (Ebû Dâvûd’un *Sünen* adlı eserinin Edeb bölümünün 3. bâbı).

İbn Mâce, “Ahkâm”, 2 (İbn Mâce’nin *Sünen* adlı eserinin Ahkâm bölümünün 2. bâbı).

Tirmizî, “Menâkıb”, 28 (Tirmizî’nin *Sünen* adlı eserinin Menâkıb bölümünün 28. bâbı).

Nesâî, “Eşribe”, 6 (Nesâî’nin *Sünen* adlı eserinin Eşribe bölümünün 6. bâbı).

Dârimî, “Diyât”, 24 (Dârimî’nin *Sünen* adlı eserinin Diyât bölümünün 24. bâbı).

Müslim’in *Sahîh* adlı eseri ile İmam Mâlik’in *Muvatta’*nda Kitâb adı ve hadis numarası belirtilir.

Müellif	“Kitâb / Bölüm Adı”	Hadis No.
Müslim	“Ticârât”	45
Muvatta’	“Cenâiz”	1

Müslim, “Ticârât”, 45 (Müslim’in *Sahîh* adlı eserinin Ticârât bölümünün 45. hadisi).

Muvatta’, “Cenâiz”, 1 (İmam Mâlik’in *Muvatta’* adlı eserinin Cenâiz bölümünün 1. hadisi).

Müsned'de ve diğer hadis kitaplarında cilt ve sayfa numarası verilir. Cilt numarasında Romen rakamı kullanılmaz. İstenilmesi halinde sayfa numarasından sonra parantez içinde hadis numarası verilebilir
Örnek: Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 4: 289 (8716).

Müellif Adı	Eser Adı	Cilt: Sayfa
Ahmed b. Hanbel	<i>Müsned</i>	2: 300
İbn Huzeyme	<i>Sahîh</i>	1: 230
Tayâlisî	<i>Müsned</i>	7

Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, 2: 300 (Ahmed b. Hanbel' in *Müsned* adlı eserinin 2. cildinin 300. sayfası).

İbn Huzeyme, *Sahîh*, 1: 230 (İbn Huzeyme, *Sahîh* adlı eserinin 1. Cildinin 230. sayfası).

Tayâlisî, *Müsned* (Beyrut: y.y., 1985), 7 (Tayâlisî'nin *Müsned* adlı eserinin Beyrut 1985 baskısının 7. sayfası).

1.11. Kavramların Yazımı

Terimler ilk geçtiği yerde ve vurgulanması gerektiği yerde *italik* yazılmalıdır.

Kavramların içinde ve sonunda geçen harekesiz ayn harflerinin hemze (') değil, ayn (') olarak gösterilmelidir. Fürû' gibi.

1.12. Şiir Dizelerinin Yazımı

Şiir dizeleri her geçtiği yerde *italik* yazılmalıdır.

1.13. Rakamların Yazımı

Sayılar harflerle de (yazıyla) yazılabilir: bin yıldan beri, on dört gün, haftanın beşinci günü, üç ayda bir, yüz soru, iki hafta sonra, üçüncü sınıf vb. Buna karşılık saat, para tutarı, ölçü, istatistik verilere ilişkin sayılarda rakam kullanılır: 17.30'da, 11.00'de, 1.500.000 lira, 25 kilogram, 150 kilometre, 15 metre kumaş, 1.250.000 kişi vb.

Dört veya daha çok basamaklı sayıların kolay okunabilmesi amacıyla içinde geçen bin, milyon, milyar ve trilyon sözleri harfle yazılabilir: 1 milyar 500 milyon kişi, 3 bin 255 kalem, 8 trilyon 412 milyar vb.

Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır: *iki yüz, üç yüz altmış beş, bin iki yüz elli bir* vb.

Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz: %25, ‰50 vb.

Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir: 2’şer değil *ikişer*, 9’ar değil *dokuzar*, 100’er değil *yüzervb*.¹⁶

1.14. Tarihlerin ve Yüzyılların Yazımı

Tarihler kısaltılmadan yazılır: 1810-1811 gibi.

Yüzyıllar Romen rakamları ile kaleme alınmalıdır. VI. (XII.) Yüzyıl gibi.

1.15. Kısaltmalar Tablosu

Tablo halinde aşağıda belirtilen kısaltmalar kullanılmalıdır. Eser isimleri, “a.g.e.” veya “a.g.m.” şeklinde kısaltılmamalıdır. Bunun yerine eser ismi uygun şekilde kısaltılarak yazılmalıdır.

Türkçe		İngilizce	
a.mlf.	Aynı müellif	Id	The same person
Bk. / bk.	Bakınız	See	Please, see
b.y.	Basım yeri yok	s.l.	<i>Sine loco</i> (Without place [of publication])
bs.	Basım, Baskı		
c.	Cilt	vol.	Volume
Der. / der.	Derleyen		
Ed. / ed.	Editör	Ed. / ed.	Editor / Edited by
Erişim	Erişim Tarihi	Accessed	Access Date
Haz. / haz.	Hazırlayan		
Krş. /krş.	Karşılaştırınız	cf.	Compare
Ktp.	Kütüphanesi	Lib.	Library
md.	Madde		
M.Ö.	Milâttan önce	BC	Before Christ
M.S.	Milâttan sonra	AD	Anno Domini
nr.	Numara	no.	Numara/Sayı
Nşr. / nşr.	Neşreden	Ed. / ed.	Editor
Thk. / thk.	Tahkik eden		Edited by
		MS	Manuscript
ö.	Ölümü, vefat tarihi	d.	Died/death
Sad. / sad.	Sadeleştiren		
sy.	Sayı	no.	Issue
Trc. / trc.	Tercüme eden	Trans.	Translator
ts.	Tarihsiz	nd .	No date
Tsh. / tsh.	Tashihi eden		
vb.	Ve benzeri	etc.	et cetera
v.dğr.	Ve diğerleri	et al.	And other people
vr.	Varak		
y.y.	Yayıncı bilinmiyor	s.n.	<i>Sine nomine</i> (Without name of publisher)

¹⁶ http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=182:Sayilarin-s

Kısaltmalar yazıldıktan sonra boşluk bırakılmalıdır. Özellikle sık kullanılan “Bk.” ve “s.” ile vefat tarihi gösteren “ö.” kısaltmalarından sonra boşluk verilmesi gerektiği unutulmamalıdır. Ayrıca “:”, “,” gibi noktalama işaretlerinden sonra da boşluk bırakılmalıdır.

1.16. Transkripsiyon Alfabeti

ء	ﺀ	ﺀ	ﺀ
ث	Ṭ	ṭ	th
ج	C	c	j
ح	Ḥ	ḥ	ḥ
خ	Ḫ	ḫ	kh
ذ	Ḍ	ḍ	dh
ش	Ṣ	ṣ	sh
ص	Ṣ	ṣ	ṣ
ض	Ḍ	ḍ	ḍ
ض	Ḍ	ḍ	ḍ
ط	Ṭ	ṭ	ṭ
ظ	Ẓ	ẓ	ẓ
ع	‘	‘	‘
غ	Ġ	ġ	gh
ق	Q	q	q

	Türkçe	İngilizce
ا	el-	al-
ـِ	e/a	a
ـُ	u/ü	u
ـِ	ı/i	i
اِ	â / â	â
و	û / û	û
ي	î / î	î
و	V/V	W/w

1.17. Kaynak Kullanımı

Çalışma hazırlanırken öncelikle birinci el klasik kaynaklardan yararlanılmalıdır. O konuda birincil kaynak olarak Arapça bir eser veya sözlük ulaşılabilir bir durumda iken ona müracaat edilmeden Türkçe bir kitap veya makale ile yetinilmesi yeterli değildir.

1.18. Atıf Yapma ve Alıntılama

Atıf / Dolaylı Aktarma: Bir kaynaktaki görüş, düşünce, tartışma, tespit veya benzeri bir kısma atıf yapılıyorsa ve atıf yapılan görüş

makale yazarının kendi kelimeleri ile satıra dökülüyorsa, cümlelerin sonuna dipnot işareti¹ konulmalı ve dipnotta “Bu konuda bk. / Bu görüş ile ilgili bk. / Bu tartışma hakkında bk. veya Bk.” ifadesinden sonra kaynak belirtilmelidir.

Alıntı / Aynıyla İktibas: Eğer müracaat edilen kaynaktan ilgili kısım aynen noktası ve virgülüne dokunulmadan alınıyorsa, alıntılanan kısım “çift tırnak içinde verilir” ve sonuna dipnot numarası¹ ve kaynağı yazılır. Alıntı içindeki alıntılarda ise ‘tek tırnak’ kullanılır. Bir kaynaktan aynen alıntılanan kısmın “çift tırnak” içine alınmadan yazılması ve sadece sonunda kaynağın yazılması ile yetinilmesi doğru olmaz. Bu kurallara uyulmadığı takdirde yayın etiği ihlali (İntihal / Plagiarism) söz konusu olur.

1.19. Dipnotların Yazımı

Eser adlarının yazımında, yukarıda belirtilen kurallara uyulmalıdır.

Dipnotlarda kaynaklar kronolojik sıraya göre klasik kaynaklar, yeni araştırma ve incelemeler (kitaplar/makaleler) ve ansiklopedi maddeleri şeklinde sıralanmalıdır.

İkinci kullanımdan itibaren yazarın soyadı (ya da sadece meşhur nisbesi), kısaltılmış eser adı, -varsa cilt- ve sayfa numarasıyla belirtilmelidir. Sayfa numarasından önce “s.” kısaltması kullanılmamalıdır.

Arapça yazar adı tek kelime ile veriliyorsa “el-” takısı kullanılmamalıdır: “el-Gazzâlî” değil “Gazzâlî” şeklinde yazılmalıdır.

Arapça eser adlarındaki “kitab” kelimesi kısaltılmamalı, “kitab” kelimesinden sonra gelen kelime büyük harfle yazılmalıdır.

✗ Hatalı kullanım: K.el-Hac / Kitâbü'l-hac

✓ Doğru kullanım: Kitâbü'l-Hac

Dipnot işaretleri, virgül ve nokta gibi imla işaretlerinden sonra olmalıdır.

✗ Hatalı kullanım: “... 534/1139 yılında vefat etti”¹¹.

✓ Doğru kullanım: “... 534/1139 yılında vefat etti”¹¹.

1.20. Kaynakça Oluşturulması

Eser adlarının yazımında, bu konuda belirtilen kurallara uyulmalıdır.

Eserler kaynakçada yazarın soy ismine (nisbesine/meşhur ismine) göre alfabetik olarak sıralanır.

Kaynakça temel kaynaklar, yazmalar, teze konu şahsın eserleri, ikinci el kaynaklar gibi alt başlıklara ayrılmamalı, tek parça halinde verilmelidir.

Eserin tam künyesi verilmelidir. Makale, kitap bölümü ve ansiklopedi maddelerinin sayfa aralığı da belirtilmelidir.

Dergi ve kitapların cilt numarasının yazımında Romen rakamı kullanılmamalıdır. I, 17 şeklinde değil 1: 17 olarak yazılmalıdır.

Makale ve ansiklopedi maddelerinde cilt ve sayı rakamlarından sonra iki nokta kullanılmalı ve sonrasında sayfa numarası yazılmalıdır (3: 411; *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 20/2: 45 gibi).

Birden fazla eseri bulunan müelliflerin tüm eserlerinden önce kaynakçada yazarın tam adı yazılmalıdır, nokta veya çizgi kullanılmamalıdır.

2. İSNAD DİPNOTLU ATIF SİSTEMİ

- Dipnotlarda eser künye bilgileri VİRGÜL; Kaynakçada ise NOKTA ile ayrılır.
- Sayfayı ifade etmek üzere “s.” kısaltması kullanılmaz.
- Cilt numarası, “c.” kısaltması kullanılmadan yazılır. Örnek 8: 213 gibi.
- Eserin birinci baskı için baskı sayısının “1. Baskı” şeklinde gösterilmesine gerek yoktur. Diğer baskılar aşağıdaki gibi gösterilir:
- **Dipnotta:**
Talip Özdeş, *Maturidi’nin Tefsir Anlayışı*, 2. Baskı (İstanbul: İnsan Yayınları, 2003).
- **Kaynakçada:**
Özdeş, Talip. *Maturidi’nin Tefsir Anlayışı*. 2. Baskı. İstanbul: İnsan Yayınları, 2003.

2.1. Kitapların Kaynak Gösterimi

2.1.1. Tek Yazarlı Kitap

Tek yazarlı kitap dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, <i>Kitap Adı</i> (Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi), Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı, <i>Kitap Adı</i> , Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

- [1] Talip Özdeş, *Maturidi’nin Tefsir Anlayışı* (İstanbul: İnsan Yayınları, 2003), 15.
- [2] Özdeş, *Maturidi’nin Tefsir Anlayışı*, 141-143.

-
- [1] Mustafa Öztürk, *Tefsirde Bâtınîlik ve Bâtınî Te’vil Geleneği* (İstanbul: Düşün Yayınları, 2011), 57.
 - [2] Öztürk, *Tefsirde Bâtınîlik*, 114-115.

-
- [1] Michael Pollan, *The Omnivore’s Dilemma: A Natural History of Four Meals* (New York: Penguin, 2006), 99-100.
 - [2] Pollan, *Omnivore’s Dilemma*, 3.

- [1] Ebû İshâk İbrâhim ez-Zâhid es-Saffâr, *Telhîşü'l-edille li-ķavâ'idî't-tevhîd*, nşr. Angelika Brodersen (Beyrut: el-Ma'hedü'l-Almânî li-ebhâsi's-Şarkıyye, 1432/2011), 2: 143.
- [2] Saffâr, *Telhîşü'l-edille*, 2: 143.

Tek yazarlı kitap kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça Yazar Soyadı, Adı. *Kitap Adı*. Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi.

» Örnek Kullanım:

- Özdeş, Talip. *Maturidi'nin Tefsir Anlayışı*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2003.
- Öztürk, Mustafa. *Tefsirde Bâtınîlik ve Bâtınî Te'vil Geleneği*. İstanbul: Düşün Yayınları, 2011.
- Pollan, Michael. *The Omnivore's Dilemma: A Natural History of Four Meals*. New York: Penguin, 2006.
- Saffâr, Ebû İshâk İbrâhim ez-Zâhid. *Telhîşü'l-edille li-ķavâ'idî't-tevhîd*. Nşr. Angelika Brodersen. 2 cilt. Beyrut: el-Ma'hedü'l-Almânî li-ebhâsi's-Şarkıyye, 1432/2011.

2.1.2. İki Yazarlı Kitap

İki yazarlı kitap dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	1. Yazar Adı Soyadı – 2. Yazar Adı Soyadı, <i>Kitap Adı</i> (Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi), Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	1. Yazar Soyadı - 2. Yazar Soyadı, <i>Kitap Adı</i> , Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

- [1] Bekir Topaloğlu - İlyas Çelebi, *Kelâm Terimleri Sözlüğü* (İstanbul: İSAM Yayınları, 2010), 57.
- [2] Topaloğlu - Çelebi, *Kelâm Terimleri Sözlüğü*, 67-69.

- [1] Ömer Lütfi Barkan - Ekrem Hakkı Ayverdi, *İstanbul Vakıfları Tahrir Defteri 953 Tarihli* (İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti, 1973), 520.
- [2] Barkan - Ayverdi, *İstanbul Vakıfları Tahrir Defteri*, 159.

- [1] Geoffrey C. Ward - Ken Burns, *The War: An Intimate History, 1941–1945* (New York: Knopf, 2007), 52.
- [2] Ward-Burns, *War*, 59–61.

İki yazarlı kitap kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	1. Yazar Soyadı, Adı – 2. Yazar Soyadı, Adı. <i>Kitap Adı</i> . Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi.
-----------------	--

» Örnek Kullanım:

Topaloğlu, Bekir - Çelebi, İlyas. *Kelâm Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2010.

Barkan, Ömer Lütfi - Ayverdi, Ekrem Hakkı. *İstanbul Vakıfları Tahrir Defteri 953 Tarihli*. İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti, 1973.

Ward, Geoffrey C. - Burns, Ken. *The War 1941–1945*. New York: Knopf, 2007.

2.1.3. Üç ve Daha Çok Yazarlı Kitap**Üç ve daha çok yazarlı kitap dipnot gösterim şekli:**

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı v.dğr., <i>Kitap Adı</i> (Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi), Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı v.dğr, <i>Kitap Adı</i> , Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

[1] Bekir Topaloğlu v.dğr., *İslam'da İnanç Esasları* (İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1998), 25.

[2] Topaloğlu v.dğr., *İslam'da İnanç Esasları*, 36.

[1] Mitchell L. Eisen and et al., *Memory and Suggestibility in the Forensic Interview* (Mahwah, NJ: L. Erlbaum Associates, 2002), 65.

[2] Eisen and et al., *Memory and Suggestibility in the Forensic Interview*, 67.

Üç ve daha çok yazarlı kitap kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	1. Yazar Soyadı, Adı – 2. Yazar Soyadı, Adı – 3. Yazar Soyadı, Adı – 4. Yazar Soyadı, Adı. <i>Kitap Adı</i> . Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi.
-----------------	--

» Örnek Kullanım:

Topaloğlu, Bekir - Yavuz, Y. Şevki - Çelebi, İlyas. *İslam'da İnanç Esasları*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1998.

Eisen, Mitchell L. - Quas, Jodi A. - Goodman, Gail S. *Memory and Suggestibility in the Forensic Interview*. Mahwah, NJ: L. Erlbaum Associates, 2002.

2.1.4. Tercüme Eser

Tercüme eser dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, <i>Kitap Adı</i> , trc. Çeviren Adı Soyadı (Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi), Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı, <i>Kitap Adı</i> , Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

- [1] Francis Dvornik, *Konsiller Tarihi, İznik'ten II. Vatikan'a*, trc. Mehmet Aydın (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1990), 11.
 [2] Dvornik, *Konsiller Tarihi*, 23.

- [1] Abdülhalim Mahmud, *Muhâsibî Hayatı Eserleri Fikirleri*, trc. M. Beşir Eryarsoy (İstanbul: İnsan Yayınları, 2005), 33.
 [2] Mahmud, *Muhâsibî Hayatı Eserleri Fikirleri*, 34-54.

Tercüme eser kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Yazar Soyadı, Adı. <i>Kitap Adı</i> . Trc. Çeviren Adı Soyadı. Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi.
----------	---

» Örnek Kullanım:

- Dvornik, Francis. *Konsiller Tarihi İznik'ten II. Vatikan'a*. Trc. Mehmet Aydın. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1990.
 Marquez, Gabriel Garcia. *Love in the Time of Cholera*. Translated by Edith Grossman. London: Cape, 1988.
 Mahmud, Abdülhalim. *Muhâsibî Hayatı Eserleri Fikirleri*. Trc. M. Beşir Eryarsoy. İstanbul: İnsan Yayınları, 2005.

2.1.5. Kitap Bölümü ve Diğer Kısımlar (Önsöz-Mukaddime-Takdim-Sunuş-Ekler)

Kitap bölümü veya diğer kısımlar dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, "Bölüm Adı", <i>Kitap Adı</i> , thk./nşr. Neşreden/Tahkik Eden Adı Soyadı (Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi Hicrî/Milâdî), Cilt: Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı, "Bölüm Adı", Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

- [1] Hişâm İbrahim Mahmud, "Mukaddime", *Telhîşü'l-edille li-kavâ'idî't-tevhîd*, thk. Hişâm İbrâhîm Mahmûd (Kahire: Dâru's-Selâm, 1431/2010), 1: 14.
 [2] Mahmud, "Mukaddime", 1: 34.

- [1] Rudolph Ulrich, “Mâtürîdîliğin Ortaya Çıkışı”, trc. Ali Dere, *İmam Mâturîdî ve Mâturidilik*, haz. Sönmez Kutlu (Ankara: Kitâbiyât Yayınları, 2003), 297.
- [2] Ulrich, “Mâtürîdîliğin Ortaya Çıkışı”, 298-299.
- [1] John D. Kelly, “Seeing Red: Mao Fetishism, Pax Americana, and the Moral Economy of War”, *Anthropology and Global Counterinsurgency*, ed. John D. Kelly et al (Chicago: University of Chicago Press, 2010), 77.
- [2] Kelly, “Seeing Red”, 81-82.

Kitap bölümü veya diğer kısımlar kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Yazar Soyadı, Adı. “Bölüm Adı”. <i>Kitap Adı</i> . Thk./Nşr. Neşreden/Tahkik Eden Adı Soyadı, Cilt: Sayfa Numarası. Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi Hicrî/Milâdî.
-----------------	---

» Örnek Kullanım:

Mahmud, Hişâm İbrahim. “Mukaddime”. *Telhîşü'l-edille li-ķavâ'idî't-tevhîd*. Thk. Hişâm İbrâhim Mahmûd, 1: 5-44. Kahire: Dâru's-Selâm, 1431/2010.

Ulrich, Rudolph. “Mâtürîdîliğin Ortaya Çıkışı”. trc. Ali Dere. *İmam Mâturîdî ve Mâturidilik*. Haz. Sönmez Kutlu, 295-304. Ankara: Kitâbiyât Yayınları, 2003.

Kelly, John D. “Seeing Red: Mao Fetishism, Pax Americana, and the Moral Economy of War”. *Anthropology and Global Counterinsurgency*. Edited by John D. Kelly, Beatrice Jauregui, Sean T. Mitchell, and Jeremy Walton, 67-83. Chicago: University of Chicago Press, 2010.

2.1.6. Basılı Bildiri ve Tebliğ Metinleri

Basılı bildiri ve tebliğ metinleri dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, “Tebliğ Başlığı”, <i>Kitap Adı</i> , haz./ed. Hazırlayan/Editör Adı Soyadı (Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi), Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı, “Tebliğ Başlığı”, Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

- [1] Osman Uyanık, “Yusuf Has Hacib'in Gök Bilimine Katkıları”, *Uluslararası Ahmet Yesevi'den Günümüze İnsanlığa Yön Veren*

Türk Büyükleri Sempozyumu Bildirileri (Romanya-Kösetence, 03-07 Eylül 2008), haz. İrfan Ünver Nasrattınoğlu (Ankara: Türk Kültürü Araştırmaları Kurumu, 2009), 5-43

- [2] Uyanık, “Yusuf Has Hacib’in Gök Bilimine Katkıları”, 13.

Basılı bildiri ve tebliğ metinleri kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Yazar Soyadı, Adı. “Tebliğ Başlığı”. <i>Kitap Adı</i> . Haz./Ed. Hazırlayan/Editör Adı Soyadı, Sayfa Aralığı. Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi.
-----------------	--

» **Örnek Kullanım:**

Uyanık, Osman. “Yusuf Has Hacib’in Gök Bilimine Katkıları”. *Uluslararası Ahmet Yesevi’den Günümüze İnsanlığa Yön Veren Türk Büyükleri Sempozyumu Bildirileri (Romanya-Kösetence, 03-07 Eylül 2008)*. Haz. İrfan Ünver Nasrattınoğlu, 5-43. Ankara: Türk Kültürü Araştırmaları Kurumu, 2009.

2.1.7. Osmanlıca ve Arapça Eserler (Neşir-Tahkik)

Osmanlıca ve Arapça eserler dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, <i>Kitap Adı</i> , nşr./thk. Neşreden/Tahkik Edenin Adı Soyadı, Bakı Sayısı (Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi), Cilt: Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı, <i>Kitap Adı</i> , Cilt: Sayfa Numarası.

» **Örnek Kullanım:**

- [1] Taşköprizâde Ahmed Efendi, *Miftâhu’s-sa‘âde ve mişbâhu’s-siyâde fî mevzû‘âti’l-‘ulûm*, nşr. Abdülvehhâb Ebû’n-Nûr - Kâmil Kâmil Bekrî, 3. Baskı (Kahire: Dârü’l-kütübî’l-hadis, 1968), 3: 142.
- [2] Taşköprizâde Ahmed Efendi, *Miftâhu’s-sa‘âde*, 2: 162.

- [1] Ebû İshâk İbrâhim b. İsmâil es-Saffâr, *Telhîşü’l-edille li-kavâ‘idi’t-tevhîd*, nşr. Hişâm İbrâhim Mahmûd (Kâhire: Dârü’s-Selâm, 1431/2010), 1: 43-57.
- [2] Saffâr, *Telhîşü’l-edille*, 1: 52.

- [1] Sa‘deddîn et-Teftâzânî, *Şerhu’l-‘Akâ‘idi’n-Nesefiyye*, nşr. Ahmed Hicâzî es-Sekkâ (Kahire: Mektebetü’l-Külliyâtü’l-Ezheriyye, 1408/1988), 43.
- [2] Teftâzânî, *Şerhu’l-‘Akâ‘id*, 73.

Osmanlıca ve Arapça eserler kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Yazar Soyadı, Adı. <i>Kitap Adı</i> . Nşr./Thk. Neşredeninin/Tahkik Edenin Adı Soyadı. Baskı Sayısı. Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi Hicrî/Milâdî.
-----------------	--

» Örnek Kullanım:

Taşköprizâde Ahmed Efendi. *Miftâhu's-sa'âde ve mişbâhu's-siyâde fi mevzû'âtı'l-ülûm*. Nşr. Abdülvehhâb Ebü'n-Nûr-Kâmil Kâmil Bekrî. 3 cilt. Kahire: Dârü'l-kütübi'l-hadis, 1968.

Saffâr, Ebû İshâk İbrâhim b. İsmâil. *Telhîşü'l-edille li-ķavâ'idî't-tevhîd*. Nşr. Hişâm İbrâhim Mahmûd. 2. Cilt. Kâhire: Dâru's-Selâm, 1431/2010.

Teftâzânî, Sa'deddîn. *Şerhu'l-'Aķâ'idî'n-Nesefiyye*. Nşr. Ahmed Hicâzî es-Sekkâ. Kahire: Mektebetü'l-Külliyâtü'l-Ezheriyye, 1408/1988.

2.1.8. Sözlüklerin Kaynak Gösterimi**Sözlüklerin dipnot gösterim şekli:**

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, <i>Kitap Adı</i> , nşr./thk. Neşredeninin/Tahkik Edenin Adı Soyadı (Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi Hicrî/Milâdî), "Madde Adı" md., Cilt: Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı, "Madde Adı" md., Cilt: Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

[1] Muhammed Fuâd Abdülbâkî, *el-Mu'cemü'l-müfehres li-elfâzi'l-Kur'âni'l-Kerîm* (Beyrut: Dâru İhyâi't-türâsi'l-Arabî, 1364/1945), "ecl" md., 332.

[2] Abdülbâkî, *el-Mu'cem*, "ecl" md., 337.

[1] Muhammed Ali b. Ali et-Tehânevî, *Keşşâfi istilâhâtî'l-fünûn*, nşr. Ali Dahrûc-Abdullah Hâlidî, 2 cilt (Beyrut: Mektebetü Lübnan, 1996), "Delîl" md., 1: 793-799.

[2] Tehânevî, *Keşşâf*, "Delîl" md., 1: 797.

Sözlüklerin kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Yazar Soyadı, Adı. <i>Kitap Adı</i> . Nşr./Thk. Neşredeninin/Tahkik Edenin Adı Soyadı. Baskı Yeri: Yayıncı, Baskı Tarihi Hicrî/Milâdî.
-----------------	--

» Örnek Kullanım:

Abdülbâkî, Muhammed Fuâd. *el-Mu'cemü'l-müfehres li-elfâzi'l-Kur'âni'l-Kerîm*. Beyrut: Dâru İhyâi't-türâsi'l-Arabî, 1364/1945.

Tehânevî, Muhammed Ali b. Ali. *Keşşâfî ıstılâhâtı'l-fünûn*. Nşr. Ali Dahrûc - Abdullah Hâlidî, 2. Cilt. Beyrut: Mektebetü Lübnan, 1996.

2.2. Yazma Eserlerin Kaynak Gösterimi

Yazma eserlerin dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, <i>Yazma Eser Adı</i> , Kütüphane Adı, Koleksiyon Adı, nr. Kayıt Numarası, Varak Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, <i>Yazma Eser Adı</i> , vr. Varak Numarası

» Örnek Kullanım:

[1] Ebû Şekûr Muhammed b. Abdüsseyyid es-Sâlimî Keşşî, *et-Temhîd fî beyâni't-tevhîd*, Süleymaniye Kütüphanesi, Şehit Ali Paşa, nr. 1153, 77b.

[2] Keşşî, *et-Temhîd*, vr. 79a.

[1] Hüsâmeddin Hüseyin b. Ali es-Siğnâkî, *et-Tesdîd fî şerhi't-Temhîd li-kavâidi't-tevhîd*, Süleymaniye Kütüphanesi, Esad Efendi, nr. 3893, vr. 1a.

[2] Siğnâkî, *et-Tesdîd fî şerhi't-Temhîd*, vr. 210a.

Yazma eserlerin kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Yazar Adı Soyadı. <i>Yazma Eser Adı</i> . Koleksiyon Adı, Kayıt Numarası: Varak Numarası. Kütüphane Adı.
----------	--

» Örnek Kullanım:

Keşşî, Ebû Şekûr Muhammed b. Abdüsseyyid es-Sâlimî. *et-Temhîd fî beyâni't-tevhîd*. Şehit Ali Paşa, 1153: 1a-217b. Süleymaniye Kütüphanesi.

Siğnâkî, Hüsâmeddin Hüseyin b. Ali. *et-Tesdîd fî şerhi't-Temhîd li-kavâidi't-tevhîd*. Esad Efendi, 3893: 1a-215a. Süleymaniye Kütüphanesi.

2.3. Makalelerin Kaynak Gösterimi

- Derginin cilt ve sayı numarası var ise “*Dergi Adı* Cilt no/Sayı no (Yıl): sayfa numarası” şeklinde gösterilir: *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 20/1 (Haziran 2016): 44 gibi.
- Derginin sadece sayı numarası var ise, “*Dergi Adı* Sayı no (Yıl): sayfa” şeklinde gösterilir: *Ulum Dergisi* 3 (Bahar 2016): 44-45 gibi.
- Cilt kısaltması dergilerde “c.” kullanılmaz.

- Dergi matbu olarak basılıyor ise web adresini belirtmeye gerek yoktur.

Makalelerin dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, “Makale Adı”, <i>Dergi Adı</i> Cilt Numarası/Sayı Numarası (Yayın Ayı Yılı): Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı, “Makale Adı”, Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

- [1] Adem Çiftci, “İslam Ceza Hukukunda Suça Teşebbüsten Vazgeçme”, *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 19/1 (Haziran 2015): 23.
- [2] Çiftci, “Suça Teşebbüsten Vazgeçme”, 23.

- [1] Galip Türcan, “Kelâm’ın Meşrûiyeti Sorunu: Ehl-i Sünnet Kelâmı ve Olgusal Gerçeklik Arasındaki İlişki”, *Marife Dergisi* 5/3 (2005): 175-193.
- [2] Türcan, “Kelâm’ın Meşrûiyeti Sorunu”, 177.

- [1] Joshua I. Weinstein, “The Market in Plato’s Republic”, *Classical Philology* 104 (2009): 440.
- [2] Weinstein, “Plato’s Republic”, 452-453.

Makalelerin kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Yazar Soyadı, Adı. “Makale Adı”. <i>Dergi Adı</i> Cilt Numarası/Sayı Numarası (Yayın Ayı Yılı): Sayfa Aralığı.
----------	--

» Örnek Kullanım:

Çiftci, Adem. “İslam Ceza Hukukunda Suça Teşebbüsten Vazgeçme”. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 19/1 (Haziran 2015): 23-46.

Türcan, Galip. “Kelâm’ın Meşrûiyeti Sorunu: Ehl-i Sünnet Kelâmı ve Olgusal Gerçeklik Arasındaki İlişki”. *Marife Dergisi* 5/3 (2005): 175-193.

Weinstein, Joshua I. “The Market in Plato’s Republic”. *Classical Philology* 104 (2009): 439-458.

2.4. Ansiklopedi Maddelerinin Kaynak Gösterimi

Ansiklopedi maddelerinin dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, "Madde Adı", <i>Ansiklopedi Adı</i> (Baskı Yeri: Yayıncı, Yıl), Cilt: Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı, "Madde Adı", Cilt: Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

- [1] Ömer Faruk Akün, "Âlî Mustafa Efendi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 1989), 2: 416.
- [2] Akün, "Âlî Mustafa Efendi", 2: 416.

- [1] As'ad Abukhalil, "Maronites", *Encyclopedia of the Modern Middle East and North Africa*, ed. Philip Mattar (New York: Macmillan Reference, 2004), 3: 1491-1492.
- [2] Abukhalil, "Maronites", 3: 1492.

Ansiklopedi maddelerinin kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Yazar Soyadı, Adı. "Madde Adı". <i>Ansiklopedi Adı</i> . Cilt: Sayfa Aralığı. Baskı Yeri: Yayıncı, Yıl.
----------	---

» Örnek Kullanım:

- Akün, Ömer Faruk. "Âlî Mustafa Efendi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 2: 416-417. Ankara: TDV Yayınları, 1989.
- Abukhalil, As'ad. "Maronites". *Encycloedia or the Modern Middle East and North Africa*. Edited by Philip Mattar. 3: 1492-1493. New York: Macmillan Reference, 2004.

2.5. Arşiv Belgelerinin Kaynak Gösterimi

Arşiv belgelerinin dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	Arşiv Adı, Defter, Kayıt Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Arşiv Adı Kısa, Defter Kısa, Kayıt Numarası.

» Örnek Kullanım:

- [1] Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), İrade Mesâil-i Mühimme (İ. Mes. Müh), 2079.
- [2] BOA, İ. Mes. Müh., 2079.

Arşiv belgelerinin kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), İrade Mesâil-i Mühimme (İ. Mes. Müh), 2079.
-----------------	---

» Örnek Kullanım:

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), İrade Mesâil-i Mühimme (İ. Mes. Müh), 2079.

2.6. Tezlerin Kaynak Gösterimi**Tezlerin dipnot gösterim şekli:**

[1] İlk Geçtiği Yerde	Yazar Adı Soyadı, <i>Tez Adı</i> (Yüksek Lisans Tezi/Doktora Tezi, Üniversite Adı, Yıl), Sayfa Numarası.
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	Yazar Soyadı, <i>Tez Adı</i> , Sayfa Numarası.

» Örnek Kullanım:

- [1] Recep Eren, *Mâtürîdî'nin Müteşâbih Âyetlere Yaklaşımı* (Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, 2017), 45.
 [2] Eren, *Mâtürîdî'nin Müteşâbih Âyetlere Yaklaşımı*, 56.

- [1] Abdullah Demir, *Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr'ın Kelâm Yöntemi* (Doktora Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, 2014), 122.
 [2] Demir, *Zâhid es-Saffâr'ın Kelâm Yöntemi*, 22.

- [1] Senad Nanic, *al-Ghazzali's Natural Philosophy* (Master's Thesis, International Institute of Islamic Thought and Civilization, 1998), 43.
 [2] Nanic, *al-Ghazzali's Natural Philosophy*, 73.

- [1] Mustafa Ceric, *A Study of the Theology of Abu Mansur al-Maturidi* (PhD Dissertation, University of Chicago, 1987), 45.
 [2] Ceric, *A Study of the Theology of Abu Mansur al-Maturidi*, 62.

Tezlerin kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Yazar Soyadı, Adı. <i>Tez Adı</i> . Yüksek Lisans Tezi/Doktora Tezi, Üniversite Adı, Yıl.
-----------------	---

» Örnek Kullanım:

Ceric, Mustafa. *A Study of the Theology of Abu Mansur al-Maturidi*. PhD Dissertation, University of Chicago, 1987.

Demir, Abdullah. *Ebü İshâk Zâhid es-Saffâr'ın Kelâm Yöntemi*. Doktora Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, 2014.

Eren, Recep. *Mâtürîdî'nin Müteşâbih Âyetlere Yaklaşımı*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, 2017.

Nanic, Senad. *al-Ghazzali's Natural Philosophy*. Master's Thesis, International Institute of Islamic Thought and Civilization, 1998.

2.7. Web Sayfalarının Kaynak Gösterimi

- Kaynak gösterilen web sayfalarına ait bağlantılar aktif olmalıdır.
- Web adresleri metin ile aynı renkte ve altı çizgisiz şekilde olmalıdır.

Web sayfalarının dipnot gösterim şekli:

[1] İlk Geçtiği Yerde	"Web Sayfa Başlığı", Kurum Adı/Site Adı, accessed/erişim: Gün Ay Yıl, Web adresi
[2] Sonraki Geçtiği Yerde	"Web Sayfa Başlığı".

» Örnek Kullanım:

- [1] "About Yale: Yale Facts", Yale University, accessed: 1 May 2017, <https://www.yale.edu/about-yale/yale-fact>
- [2] "About Yale: Yale Facts".

- [1] "Din İşleri Yüksel Kurulu Başkanlığı", Diyanet İşleri Başkanlığı, erişim: 1 Mayıs 2017, <https://kurul.diyanet.gov.tr>
- [2] "Din İşleri Yüksel Kurulu Başkanlığı".

- [1] "İSNAD Nedir?", İSNAD, erişim: 12 Mayıs 2018, <http://www.isnadsistemi.org/>
- [2] "İSNAD Nedir?".

Web sayfalarının kaynakça gösterim şekli:

Kaynakça	Kurum Adı/Site Adı. "Web Sayfa Başlığı". Accessed/Erişim: Gün Ay Yıl. Web adresi
----------	--

» Örnek Kullanım:

- Diyanet İşleri Başkanlığı. "Din İşleri Yüksel Kurulu Başkanlığı". Erişim: 1 Mayıs 2017. <https://kurul.diyanet.gov.tr>
- İSNAD. "İSNAD Nedir?". Erişim: 12 Mayıs 2018, <http://www.isnadsistemi.org>

Yale University. "About Yale: Yale Facts". Accessed: 1 May 2017.
<https://www.yale.edu/about-yale/yale-facts>

3. İSNAD METİN İÇİ ATIF SİSTEMİ

İSNAD metin içi atıf sistemi, Felsefe ve Din Bilimleri alanında hazırlanan akademik çalışmalar için son derece uygundur.

Metin için de dizilimin açılımı: (Yazar/lar, yayın yılı: sayfa/lar).

Kaynakça, İSNAD Dipnotlu Atıf Sistemi ile aynı şekilde oluşturulmalıdır.

Atıfın cinsi	Metinde esere yapılan ilk atıf	Metinde aynı esere yapılan diğer atıflar	Parantez formatında metinde esere yapılan ilk atıf	Parantez formatında metinde aynı esere yapılan diğer atıflar
Bir yazarlı	... Koç (2014) ...	...Koç (2014) ...	... (Koç 2014: 11-15).	... (Koç, 2014: 11).
İki yazarlı	... Koç ve Topaloğlu (2014) ...	... Koç ve Topaloğlu (2014) ...	... (Koç & Topaloğlu, 2014: 11).	... (Koç & Topaloğlu, 2014: 11-13).
Üç ve/veya çok yazarlı	... Koç ve ark. (2014) ...	... Koç ve ark. (2014) ...	... (Koç ve ark., 2014: 11-17).	... (Koç ve ark., 2014: 11-12).
Kurumsal raporlar vs.) (kısaltmayla anlaşılan)	... Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB, 2018) ...	... ASPB (2018) ...	... (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2018: 51-53).	... (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2018: 51-55).
Kurumsal raporlar vs.) (kısaltmasız)	... Ankara Üniversitesi (2005) ...	... Ankara Üniversitesi (2005) ...	... (Ankara Üniversitesi, 2005: 23).	... (Ankara Üniversitesi, 2005: 23-25).

Yazar yok	... Diğer bir kaynakta (Din Felsefesi, 2018) belirtildiği gibi... <i>Veya</i> ... Din Felsefesi'nde (2018) belirtildiği gibi...	... Diğer bir kaynakta (Din Felsefesi, 2018) belirtildiği gibi... <i>Veya</i> ... Din Felsefesi'nde (2018) belirtildiği gibi...	... (Din Felsefesi, 2018: 98).	... (Din Felsefesi, 2018: 98).
-----------	---	---	--------------------------------------	--------------------------------------

Aynı yazar/lara ait aynı yılda iki ya da daha fazla esere gönderme yapılıyorsa yayın yılına alfabetik sırayı izleyen harfler eklenir: Örneğin: (Koç, 2014a); (Koç, 2014b). Bunlardan her ikisi de kaynakçada yer alan ayrı ayrı fakat aynı yılda yayımlanan çalışmalara göndermeyi ifade eder.

Kişisel görüşmeler metinde belirtilmeli ama kaynakçada yer almamalıdır. Örneğin: (Mustafa Koç, kişisel görüşme, Aralık 2018).

Çalışmalarda birincil kaynaklara ulaşmak esastır. Ancak bazı güçlükler nedeniyle ulaşılamamışsa, göndermede önce asıl kaynak, sonra da alıntılanan ya da aktarılan kaynak belirtilir. Örneğin: (Topaloğlu, 2001: 210'dan akt. Demir, 2014: 50-55). Kaynakça da birincil kaynak da verilir.

EK: EDİTÖRLER ÇALIŞTAYI KARARLARI

İLAHİYAT ALAN DERGİLERİ EDİTÖRLER ÇALIŞTAYI SONUÇ RAPORU (20/01/2018, Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas)

Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Cumhuriyet Üniversitesi Dini İlimler Merkezi (DİMER) ve *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*'nin iş birliği ile 20/01/2018 tarihinde Cumhuriyet Üniversitesi'nde dört oturum halinde “İlahiyat Alan Dergileri Editörler Çalıştayı” düzenlenmiştir.

Çalıştayda, ilahiyat alan dergileri özelinde akademik süreli yayıncılığın mevcut durumu, sorun ve ihtiyaçları ile çözüme yönelik öneriler üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu kapsamda ilk oturumunda “Hukuki ve Teknik Konular”, ikinci oturumda “Akademik ve Etik Konular”, üçüncü oturumda “Ulusal ve Uluslararası İndekslerle İlişkiler” konuları ele alınmış ve son oturumda “Çalıştay Sonuç Raporu” müzakere edilmiştir. Belirtilen konularda ayrıntılı değerlendirmeler yapılabilmesine imkân sağlamak amacıyla çalıştaya katılım, editörlerle sınırlı tutulmuştur.

Çalıştaya, ülkemizde yayın hayatına devam eden ilahiyat alan dergilerinden 55 editör/editör yardımcısı katılmıştır. Yapılan değerlendirmeler sonunda, aşağıda sunulan 35 kararda, tam mutabakata varılmıştır.

A. Süreli Akademik Yayıncılıkla İlgili Teknik ve Yapısal Kararlar

1. İlahiyat alan dergilerinin büyük bir kısmının TÜBİTAK ULAKBİM'in ücretsiz olarak sunduğu ulusal dergi sistemi DergiPark'ı kullandıkları teyit edilmiştir.¹⁷ Bu sistemi kullanmayan ilahiyat alan dergilerine, akademik dergiler için elektronik ortamda barındırma, editöryal süreç yönetimi ve DOI (Digital Object Identifier) hizmeti sunan ve ULAKBİM TR Dizin ile entegrasyonu da gerçekleştirilecek olan DergiPark'ı kullanmalarının tavsiye edilmesine,
2. DergiPark'a Arapça dil desteği ve arayüz eklenmesi talebinin **TÜBİTAK ULAKBİM'e arzına,**
3. DergiPark sisteminin ilahiyat alan dergileri tarafından daha aktif şekilde kullanılabilmesi için İlahiyat/İslami İlimler/Dini İlimler

¹⁷ http://dergipark.gov.tr/explore/journal?subject_filters=Dini+Araştırmalar

Fakültesi öğretim üyelerinin sisteme kayıt olmalarının sağlanmasının gerekli olduğuna,

4. İlahiyat alan dergilerinin çoğunun isminde “...Üniversitesi Fakültesi Dergisi” şeklinde ilgili üniversite ve fakültenin ismi ile “üniversite” ve “fakülte” kelimeleri yer almaktadır. Dergi adlarının uzun olması, atıf yapan yazarlar tarafından bu isimlerin farklı şekillerde kısaltılmasına yol açmaktadır. Dergilerin İngilizce isim kullandıkları da dikkate alındığında atıf tespitinde güçlükler yaşanmaktadır. Ayrıca dergilerin ulusal ve uluslararası alanda bilinirliklerinin sağlanması ve markalaşabilmelerinde isimler de önem taşımaktadır. Anılan gerekçeler sebebi ile yeni kurulacak veya isim değişikliğine gidecek dergilerin kısa isim tercih etmelerinin önemli olduğunun belirtilmesine,
5. Dergilerin web sayfaları ile matbu ve online olarak yayımlanan sayılara ait jenerik sayfalarında, dergilerin tarandığı indekslerin tam isimleri ile indekslere kabul tarihlerinin yazılmasının gerekli olduğuna,
6. Üniversiteler veya fakülteler tarafından yayınlanan dergilerin editöryal ekibi ile yayın kurullarının en az yüzde 30’unun farklı yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyelerinden teşkil etmesinin önerilmesine,
7. İlahiyat alan dergilerinin, uluslararası kabul görmüş atıf ve referans stillerini aynen kullanmalarının gerekli olduğuna, bu kapsamda dergilerin APA veya Chicago stilini aynen kullanmalarına,
8. Arapça müellif ismi, eser adı, din ve mezhep isimleri ile kavramların yazımında *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*’nin¹⁸ kullanımına uyulmasına,
9. İngilizce makaleler ile Türkçe makalelerin abstract, summary, keywords gibi kısımlarında *Encyclopaedia of Islam*’ın (Third Edition)¹⁹ kullanımına uyulmasına,
10. Tahkik çalışmalarında *İSAM Tahkikli Neşir Esasları*’nın²⁰ benimsenmesine,
11. Transkripsiyon alfabesi kullanan dergiler ve bu dergilere başvuruda bulunmak isteyen yazarlar, ortak bir fontun kullanılmaması

¹⁸ <http://www.islamansiklopedisi.info/>

¹⁹ <http://referenceworks.brillonline.com/browse/encyclopaedia-of-islam-3>

²⁰ http://www.isam.org.tr/documents/_dosyalar/_pdfler/ISAM_Tahkikli_Nesir_Esaslari.pdf

sebebiyle zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Ayrıca yaygın olarak kullanılan font olan Times New Roman'da Arapça peltek se (س) ve ayin (ع) gibi harflerin karakter karşılığı bulunmamaktadır. Microsoft Türkiye'ye, ihtiyaç duyulan karakterlerin²¹ ilgili yazı tipi dosyasına dahil edilmesi talebinin Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğü tarafından iletilmesinin uygun olacağına,

12. İlahiyat alan dergilerinin makale kabul tarihleri ve yayın aralıkları ile web sayfa linklerini de içerir listenin şimdilik Cumhuriyet Üniversitesi Dini İlimler Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (DİMER)²² web sayfasında, daha sonra ise **Ulusal İlahiyat Atf Dizini**²³ web sayfasında yayımlanmasına,
13. Dergilerde, her bir makalenin ilk sayfasında yazarın kurum ve bilimsel bilgisinin Türkçe ve İngilizce olarak belirtilmesine, ayrıca yazarın uluslararası geçerliliği olan araştırmacı numarası "ORCID"²⁴ bilgisine yer verilmesine,
14. Makale ilk sayfasında makale geliş ve kabul tarihi, DOI numarası ve etik beyan ifadesi (tezden/tebliğden üretildiği/ ... Kurumun'dan proje desteği alındığı) ile atf bilgisinin yer almasına,
15. Hakem değerlendirmesinden geçen makaleler için en az 750 kelimelik ayrıntılı İngilizce özet (Summary) istenmesinin tavsiye edilmesine,
16. Nitelikli özet yazımının önemsenmesine, bir özeti çalışmanın temel konusu, metodu, gayesi ve vardığı sonuç(lar) gibi iskeletini oluşturan unsurları barındırmasına,
17. Üniversiteler veya Fakülteler tarafından yayınlanan dergilerin, editör veya yazı işleri müdürü imzası ile ilgili kurumlara ve hakemlere resmi yazı yazabilmelerine imkân sağlanması amacıyla, dergi editörlüğü adına Elektronik Belge Yönetim Sistemi'nde (EBYS) gerekli tanımlamalarının yapılması gerektiğinin ilgili **rektörlüklere arzına**,

oy birliği ile karar verildi.

²¹ Times New Roman'a uyumlu font dosyası:

http://ahmetishak.com/zip/AiD_Times_Trans_Aruz.zip ; Word örnek dosya:

http://ahmetishak.com/zip/AiD_Transkripsiyon.zip

²² Cumhuriyet Ü. Dini İlimler Merkezi: <http://dimer.cumhuriyet.edu.tr/>

²³ Ulusal İlahiyat Atf Dizini: http://dimer.cumhuriyet.edu.tr/?page_id=287

²⁴ <http://orcid.org/>

B. Süreli Hakemli Yayıncılıkla İlgili Akademik ve Etik Kararlar

18. Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'nde, aktif katkısı olmayan kişilerin yazarlar arasına dâhil edilmesi ile aktif katkısı olmadığı halde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek, "haksız yazarlık [haksız editörlük]" başlığı altında yayın etiğine aykırı eylemler arasında sayılmaktadır. Bu kapsamda dergilerde bilfiil görev üstlenmeyen ve aktif katkı sağlamayan kişilerin dergilerin editöryal ekibine dahil edilmemesine titizlik gösterilmesine,
 19. Tam metin olarak yayınlanmış tebliğ metnlerinin, araştırma makalesi olarak tekrar yayına kabul edilmemesine,
 20. Dergilere gönderilen makalelerin ön inceleme, intihal taraması ve yayın etiği incelemesi aşamalarından sonra hakem değerlendirmesine gönderilmesine, intihal tarama sonucunda tespit edilen benzerlik oranının âyet, hadis, şiir dizeleri, müellif ismi ve eser adından kaynaklanıyor olmak şartı ile en fazla %20 olmasının kabul edilmesine, iThenticate ile yapılan benzerlik taramalarında "Exclude Small Sources(optional)/ Word count" tercihinin "9 kelime" şeklinde ayarlanmasına,
 21. Yayın değerlendirme sürecinin Çift Taraflı Kör Hakemlik İlkesi (Double-blind peer review) çerçevesinde yürütülmesine,
 22. İlahiyat alan dergilerinin kullandığı hakem değerlendirme formları arasında, yayınların akademik yönünü ölçme yeterliliği açısından farklılıklar bulunduğu, bu sebeple üzerinde ittifak sağlanan ortak bir "Yayın Değerlendirme Formu" kullanılmasının önemli olduğu belirtilmiştir. Bu formun hazırlanması amacıyla alt komisyon oluşturulmasına, formun Türkçe ve İngilizce çift dilli olarak oluşturulmasına ve DİMER web sayfasından editörlüklere duyurulmasına, komisyon üyelerinin Prof. Dr. Ömer KARA, Doç. Dr. Ayşe Zişan FURAT ve Yrd. Doç. Dr. Fatih TOPALOĞLU'ndan teşekkür etmesine,
 23. Araştırmacıların ve okuyucuların makalelerin takibini yapabilmelerine ve çalışmaların uzman hakemler tarafından değerlendirilebilmesine imkân sağlamak amacıyla ilahiyat alanına dair makalelerin (genel sosyal bilimler dergilerinde değil) sadece ilahiyat alan dergilerinde yayınlanmasının önemli olduğunun vurgulanmasına,
- oy birliği ile karar verildi.

C. Yasal Sorumluluklarla İlgili Kararlar

24. Derginin yeni matbu sayısı yayımlandığında Derleme Kanunu'nda belirtilen ilgili kurumlara ve kütüphanelere geciktirilmeksizin gönderilmesi gerekliliğinin vurgulanmasına,
25. Dergi sahibi veya yazı işleri müdürünün değişmesi halinde Basın Kanunu'na göre gecikmeksizin gerekli işlemlerin yapılmasının ve ISSN Türkiye Merkezi'ne bilgi verilmesinin gerekliliğinin vurgulanmasına,
26. TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin'e²⁵ yeni başvuran ve dizine kabul edilen dergilerin takibinin Online Dergi İzleme Sistemi (ODİS)²⁶ üzerinden yürütülmesi nedeni ile sistemde yer alan dergi bilgilerinin güncel tutulmasının ve yeni sayı yayını sonrası tam sayı pdf dosyası ile hakem raporlarının sisteme yüklenmesinin gerekliliğinin belirtilmesine,

oy birliği ile karar verildi.

D. İndekslerle İlgili Kararlar

27. Ulusal ve uluslararası indekslere yapılan başvuruların teknik eksiklikler sebebi ile olumsuz neticelenmemesi için derginin ISSN kaydındaki ve web sayfasındaki Türkçe ve İngilizce bilgiler ile matbu sayı jenerik sayfasındaki bilgilerin güncel ve aynı olması gerektiğinin belirtilmesine,
28. Editörler ile yapılan istişareler sonunda, Türkiye merkezli akademik dergilerin uluslararası indekslere yaptıkları başvuruların yeterli görülmeyerek reddedilmesinin teknik nedenlerinden birinin, yayınlanan makalelerin abstract ve summary gibi kısımlarının İngilizce düzeyinin yeterli olmamasından kaynaklandığı anlaşılmıştır. Bu sorunun giderilmesinin, dergilerin üniversite rektörlükleri desteği ile profesyonel dil hizmeti almaları ile mümkün olacağı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda üniversite rektörlüklerinin dergileri bu açıdan desteklemelerinin bir ihtiyaç olduğunun ilgili rektörlüklere arzına,
29. Derginin isminde “uluslararası” kelimesinin olması, ISSN numarasının bulunması veya akademik tanınırlığı olmayan herhangi bir yurt dışı indekse kabul edilmesi, o derginin uluslararası

²⁵ <http://cabim.ulakbim.gov.tr/tr-dizin/tr-dizin-dergi-degerlendirme-kriterleri/>

²⁶ <http://odis.ulakbim.gov.tr/login.php>

olduğu anlamına gelmemektedir. Akademik Teşvik Yönetmeliği ile ÜAK Doçentlik Başvuru Şartları'nda sınırlı sayıda uluslararası indeks ismi belirtilmektedir. Akademik yayıncılık açısından dergileri belli kriterler çerçevesinde değerlendirdikten sonra kabul veya reddeden indeksler, uluslararası kapsamda değerlendirilmektedir. Buna karşın, kendisine başvuru yapan her dergiyi kabul eden ve web sayfasında yayınlayan firma veya kuruluşlar, indeks olarak kabul edilmemektedir. Dergileri belli ilkeler çerçevesinde değerlendiren uluslararası indeksler, Web of Science (SSCI, SCI-Exp, AHCI, ESCI), EBSCO (Bk. Title list²⁷) ve ProQuest (bk. Title list²⁸) kapsamında yer alan indeksler ile SCOPUS, MLA, ATLA Religion olarak sıralanabilir. Bu konuda farklı değerlendirmeler olması nedeni ile Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın hangi indeksleri uluslararası olarak kabul ettiğini belirlemesinin ve web sayfasından duyurmasının bu konudaki belirsizliği kaldırmada önemli bir işlev göreceğinin *Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına arzına*, ayrıca mağduriyetler yaşanmaması ve yazarların ileride hak kaybına uğramamaları için dergi editörlerinin bu konuda sorumlu ve yetkili olduklarının ve titizlik göstermeleri gerektiğinin vurgulanmasına,

30. ÜAK tarafından belirlenen İlahiyat Alanı Doçentlik Başvuru Şartları'nda, uluslararası makale kategorisinde yer alan "uluslararası alan indekslerinin" aşağıda belirtilen indeksler olduğunun *Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına arzına* ve ilgililere duyurulmasına,

- a. ATLA Religion Database® (ATLA RDB®)²⁹
- b. ATLA Catholic Periodical and Literature Index³⁰
- c. EBSCO Humanities Full Text³¹
- d. EBSCO Humanities International Index³²
- e. EBSCO Index to Jewish Periodicals³³

²⁷ <https://www.ebsco.com/title-lists>

²⁸ <http://www.proquest.com/customer-care/title-lists/tl-menu.html>

²⁹ <https://www.atla.com/products/prodinfo/Pages/ATLA-RDB.aspx>

³⁰ <https://www.atla.com/products/prodinfo/Pages/CPLI.aspx>

³¹ <https://www.ebsco.com/products/research-databases/humanities-full-text>

³² <https://www.ebsco.com/products/research-databases/humanities-international-index>

³³ <https://www.ebsco.com/products/research-databases/index-to-jewish-periodicals>

- f. EBSCO Middle Eastern & Central Asian Studies³⁴
- g. EBSCO Religion & Philosophy Collection³⁵
- h. EBSCO Social Sciences Full Text³⁶
- i. EBSCO Social Sciences Abstracts³⁷
- j. SCOPUS³⁸
- k. ProQuest Religion Database³⁹
- l. ProQuest Arts & Humanities Database⁴⁰
- m. ProQuest Middle East & Africa Database⁴¹
- n. ProQuest Philosophy Database⁴²
- o. MLA International Bibliography⁴³
- p. ESCI: Emerging Sources Citation Index⁴⁴
- q. Index Islamicus (Sadece Avrupa dillerinde yayımlanan makaleleri indekse dahil etmektedir)⁴⁵

31. Cumhuriyet Üniversitesi Dini İlimler Merkezi (DİMER) tarafından yürütülen “Ulusal İlahiyat Alan İndeksi” projesinin, ülkemizde ilahiyat alanında üretilen bilimsel birikimin daha ulaşılabilir olmasına, ilahiyat alan dergilerinin etki değerlerinin bibliyometrik analizlerle takibine ve yazarların çalışmalarına yapılacak atıfların

³⁴ <https://www.ebsco.com/products/research-databases/middle-eastern-central-asian-studies>

³⁵ <https://www.ebsco.com/products/research-databases/religion-philosophy-collection>

³⁶ <https://www.ebsco.com/products/research-databases/social-sciences-full-text>

³⁷ <https://www.ebsco.com/products/research-databases/social-sciences-abstracts>

³⁸ <https://www.elsevier.com/solutions/scopus>

³⁹ http://tls.search.proquest.com/titlelist/jsp/list/tlsSingle.jsp?productId=1005641&_ga=2.250455750.1728185186.1513028387-1948429364.1510401826

⁴⁰ http://tls.search.proquest.com/titlelist/jsp/list/tlsSingle.jsp?productId=1000277&_ga=2.246802116.1728185186.1513028387-1948429364.1510401826

⁴¹ http://tls.search.proquest.com/titlelist/jsp/list/tlsSingle.jsp?productId=1009060&_ga=2.246198084.1728185186.1513028387-1948429364.1510401826

⁴² http://tls.search.proquest.com/titlelist/jsp/list/tlsSingle.jsp?productId=1009076&_ga=2.153389688.1728185186.1513028387-1948429364.1510401826

⁴³ <https://www.ebsco.com/products/research-databases/mla-international-bibliography>

⁴⁴ <http://mjlc.clarivate.com/cgi-bin/jrnlst/jlresults.cgi?PC=EX>

⁴⁵ <http://bibliographies.brillonline.com/browse/index-islamicus>

tespitine imkân tanıyan teknik ve akademik özellikleri sebebi ile ilahiyat alanı için gerekli olduğuna ve desteklenmesine, oy birliği ile karar verildi.

E. Mevzuat Değişikliği Talebini İçeren Kararlar

32. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından ilahiyat temel alanı doçentlik başvuru şartlarında yapılan son düzenleme ile 10 puana düşürülen “Uluslararası alan endekslerinde yer alan dergilerde yayımlanmış makale” kategorisindeki oranın, 15 olarak uygulanmasının dergilerin uluslararası kalite standartlarını yakalamasını teşvik için önemli ve gerekli olduğunun **Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına arzına,**

33. Akademik yayın sürecine aktif olarak katkı sağlayan editör yardımcıları ile alan editörlerinin yaptıkları görevin değer ve önemini takdir edilmesi gerektiği için puan alabilmelerine yönelik Akademik Teşvik Yönetmeliği’nde değişiklik yapılmasının gerekli olduğunun **YÖK Başkanlığına arzına,**

34. Akademik Teşvik Yönetmeliği maddeleri arasında yer alan yayın kurulu üyeliği görevi, ilgili yönetmelik metninde yer almasına rağmen puan tablosunda yer almamaktadır. Bu durum, yapılan görev sonunda puan alınamamasına neden olmaktadır. Bu konuda değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulduğunun **YÖK Başkanlığına arzına,**

35. Üniversitelerin ulusal ve uluslararası alanda görünürlüğünün ve bilinirliğinin önemli göstergelerinden biri de yayınladıkları akademik hakemli dergilerdir. Ülkemizde üniversite veya fakülte dergilerinin editöryal hizmetleri; eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerini de sürdürmek zorunda olan öğretim üyelerinin/elemanlarının gönüllü/mecburi hizmetleri ile yürütülmektedir. Dergi yayın sürecinde görev alan öğretim üyeleri/elemanlarının ilgili mevzuatta düzenleme yapılarak yaptıkları yayın faaliyeti sebebi ile belli bir ücret alabilmelerinin sağlanması, kurumsallaşmayı ve bu alanda uzmanlaşmayı teşvik edici olacaktır. Bu sebeple dergi editöryal ekibinde görev alanların hizmetlerinin karşılığını maddi olarak da alabilmeleri için gerekli mevzuat düzenlemesi yapılmasının uygun olacağı mütalaasının **YÖK Başkanlığına arzına,**

oy birliği ile karar verildi.

20/01/2018, Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas

Yrd. Doç. Dr. Abdullah Demir

Çalıştay Koordinatörü

Ulusal İlahiyat Atfı Dizini Proje
Koordinatörü

Cumhuriyet İlahiyat Dergisi
Editörü

Prof. Dr. Ömer Kara

İlahiyat Tetkikleri Dergisi Editörü

Prof. Dr. Bekir Tatlı

Çukurova Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editörü

Prof. Dr. Şaban Hakkı

Hitit Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editörü

Prof. Dr. Şaban Ali Düzgün

Kader Dergisi Editörü

Prof. Dr. Ahmet İshak Demir

e-makalat Dergisi Editörü

Doç. Dr. Ayşe Zişan Furat

İstanbul Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editörü

Doç. Dr. Murat Şimşek

Tahkik İslami İlimler Araştırma ve
Neşir Dergisi Editörü

Doç. Dr. Mustafa Şentürk

Rumeli İslâm Araştırmaları
Dergisi Editörü

Doç. Dr. Mehmet Kalaycı

Ankara Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editörü

Doç. Dr. Özcan Güngör

Journal of Analytic Divinity
Editörü

Doç. Dr. Ali Karataş

Tefsir Araştırmaları Dergisi
Editörü

Doç. Dr. M. Tayyib Kılıç

Dicle Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editörü

Doç. Dr. Mustafa Koç

Balıkesir Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Emrah Kaya

Sakarya Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ulu

Bilimname Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Fevzi Rençber

The Journal of Academic Social
Science Studies Editör Yrd.

Yrd. Doç. Dr. Melek Dikmen

Süleyman Demirel Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Murat Akın

Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Yrd. Doç. Dr. M. Fatih Yalçın

Edebalı İslamiyat Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Kadir Gömbeyaz

İlahiyat Studies Editör Yrd.

Yrd. Doç. Dr. Osman Bayder

Erciyes Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Yrd. Doç. Dr. Çiğdem Gülmez

Kastamonu Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Ali Dadan

İSTEM Dergisi Editör Yrd.

Yrd. Doç. İsmail Şimşek

Universal Journal of Theology
Editörü

Yrd. Doç. Dr. Huzeyfe Çeker

İslam Hukuku Araştırmaları
Dergisi Editör Yrd.

Yrd. Doç. Şükrü Aydın

Batman Üniversitesi İslami İlimler
Fakültesi Hakemli Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Necmeddin Güney

Necmettin Erbakan Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Dergisi Editör
Yrd.

Yrd. Doç. Dr. Sezayi Bekdemir

Ağrı İslami İlimler Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Hadi Sofuoğlu

Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Yrd. Doç. Dr. Harun Bekiroğlu

İnönü Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Yrd. Doç. Dr. Adem Çiftci

Cumhuriyet İlahiyat Dergisi
Editör Yrd.

Yrd. Doç. Dr. Ömer Sabuncu

Harran Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Recep Özdemir

İslami İlimler Araştırmaları
Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Cemil Kutlutürk
Dinî Araştırmalar Dergisi UI
Editörü

Yrd. Doç. Dr. Sema Yılmaz
Cumhuriyet İlahiyat Dergisi
Editör Yrd.

Yrd. Doç. Dr. Fatih Topaloğlu
Karadeniz Teknik Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Rifat Türkel
İslam Medeniyeti Araştırmaları
Dergisi Editörü

Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir Macit
Kocaeli İlahiyat Dergisi Editörü

Dr. Fatma Bayraktar Karahan
Diyanet İlmi Dergi Editörü

Dr. Ahmet Bayraktar
ESKİYENİ Editör Yrd.

Öğr. Gör. Ali Güngör
Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Arş. Gör. H. İbrahim Doğramacı
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Dergisi Editör
Yrd.

Arş. Gör. Fatma Kurttekin
Cumhuriyet İlahiyat Dergisi
Editör Yrd.

Arş. Gör. Esma Aygün Yakın
Bozok Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Arş. Gör. M. Sacit Kurt
İlahiyat İlmi Dergi Editör Yrd.

Arş. Gör. Hızır Hacıkeleşoğlu
Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Arş. Gör. Halil İbrahim Delen
Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Arş. Gör. Nisa G. Demirbaş
Fırat Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editörü

Arş. Gör. Halil Arslan
Akademik-US Artvin Çoruh Ü.
İlahiyat Araştırmaları Dergisi
Editör Yrd.

Arş. Gör. Muhammed Aslan
Bingöl Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Arş. Gör. İrfan Karadeniz
Recep Tayyip Erdoğan
Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dergisi Editörü

Arş. Gör. Abdussamet Özkan
Nevşehir Hacı Bektaş Veli
Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dergisi Editörü

Arş. Gör. Osman Durmaz
Mütefekkir Dergisi Editör Yrd.

Arş. Gör. Dr. İrfan Erdoğan
Marife Dini Araştırmalar Dergisi
Editör Yrd.

Arş. Gör. Mehmet Şakar
Uludağ Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi Editör Yrd.

Arş. Gör. İrfan Kara
Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.
İlahiyat Fakültesi Dergisi Editör
Yrd.

Arş. Gör. Maruf Çakır
Cumhuriyet İlahiyat Dergisi
Editör Yrd.

Arş. Gör. Alper Ay
Ulusal İlahiyat Atıf Dizini
Araştırmacısı

Arş. Gör. Esmâ Korucu
Cumhuriyet İlahiyat Dergisi
Editör Yrd.

Arş. Gör. Rabia Yıldırım
Ulusal İlahiyat Atıf Dizini
Araştırmacı

Arş. Gör. Ayşe Mine Akar
Ulusal İlahiyat Atıf Dizini
Araştırmacısı

Arş. Gör. Sena Kaplan
Ulusal İlahiyat Atıf Dizini
Araştırmacısı

Arş. Gör. İlyas Uçar
Ulusal İlahiyat Atıf Dizini
Araştırmacısı

Arş. Gör. M. Bilal Gültekin
Ulusal İlahiyat Atıf Dizini
Araştırmacısı

Arş. Gör. Sema Tombul
Ulusal İlahiyat Atıf Dizini
Araştırmacısı

Çalıştay programı, katılımcı listesi, kararlar ve diğer ayrıntılar
için bk. <http://dimer.cumhuriyet.edu.tr>.

İSNAD ATIF SİSTEMİ

1. Sürüm

www.isnadsistemi.org